

KOMT TOT MIJ

OF MARIETJES BIJBELTEKST

NIJMEGEN - P. J. MILBORN.

1882/1883 AMST

Komt tot Mij

OF

MARIETJES BIJBELTEKST.

Uit het Engelsch

~~~~~  
**Derde Bruk.**  
~~~~~

UITGAVE VAN DE DRUKKERIJ DER WEESINRICHTING.

Neerbosch. — snelpersdruk der Weesinrichting.

INHOUD.

Hoofdst.	Blads.
I. MARIETJES GEBOORTEPLAATS	5
II. DE REIS	25
III. MARIETJES LEVEN IN DE STAD	39
IV. HET LICHT BREEKT DOOR	51
V. HET VERHAAL VAN LEENTJE	69

HOOFDSTUK I.

MARIETJES GEBORTEPLAATS.

Het dorp Farenheim, waar Marietje woonde, was in een schoone streek gelegen, aan den voet van een heuvel en omringd door velden, bosschen en grazige weilanden. Het was een stil en eenzaam plekje, ver van het leven en rumoer van een groote stad verwijderd, en de bewoners hadden den top van den hoogsten heuvel *Halfweg* genoemd, omdat men zich daar juist even ver van de naastbijgelegene dorpen bevond. Farenheim zelf mocht bijna den naam van dorp niet dragen; het was slechts een gehucht, bestond uit eenige kleine arbeidershuisjes, behoorende aan de dagooners, die op de naburige boerenhofsteden werkzaam waren. Als gij op een mooien zomeravond op een van die heuvels gestaan hadt en de lieve huisjes, onder de boomen en klimmende planten verscholen, hadt gadeslagen met dat zonnige, rijke landschap door kabbelende beekjes doortrokken, dan hadt gij kunnen denken, dat de bewoners van zulk een gezegend plekje

niet anders dan heel gelukkig moesten zijn. En toch was dit niet zoo, de zon bescheen daar veel zonde en ellende en als de maan haar zilveren schijnsel over heuvels en dalen wierp, was zij getuige van menige droeve en schandelijke daad, die niemand zou vermoed hebben.

Het was wel onmogelijk, dat Farenheim een gelukkig dorp was; want God werd er niet geëerd en er was vermoedelijk niemand, die den Heere Jezus liefhad. De blijde boodschap des heils was er echter wel gehoord; maar niemand had er acht op geslagen, en de menschen leefden maar voort zonder zich om het heil hunner ziel te bekommeren, en de kinderen groeiden in het wild op zonder onderwijs of eenige zorg, en onder al die stumperds was er wel geen zoo verlaten en onkundig als onze kleine Marietje, toen zij twaalf jaren oud was.

Het huisje, waar Marietje woonde, was niet veel beter dan een hutje en stond aan de buitenzijde van het dorp, en toch, indien gij het hadt zien staan met klimopplanten bedekt en rozenstruiken en andere bloemen voor de deur, dan had gij het zeer lief en schilderachtig gevonden en gij zoudt gedacht hebben, dat om al die bloemen en planten te verzorgen en daarenboven het huiswerk te doen, er sterker en meer geoefende handen noodig waren dan die van een twaalfjarig meisje, al was dat meisje zoo vlijtig en moedig als onze kleine Marietje was. Want Marietje was nu de eenige huisvrouwster van het kleine huisje. Haar moeder was het

vorige jaar gestorven, zij had een lange sleepende ziekte gehad. Langzamerhand had Marietje zich met al het werk moeten belasten. Eindelijk sloot hare lieve moeder de oogen voor goed en toen was zij naar het kerkhof gedragen, dat op drie kwartier afstand van het dorp lag, en Marietje en haar vader hadden hand in hand de zwarte lijkbaar gevolgd.

De burens haalden de schouders op en zeiden, dat dat kleine ding wel niet in staat zou zijn zich alleen te redden, maar Marietje gaf den moed niet op en wilde het toch graag eens probeeren. „Wie niet waagt wie niet wint”, zegt het spreekwoord, en Thomas W., de vader van Marietje, zag er zoo nauw niet op, of alles wel ging zooals het behoorde, en als hij het eten slechts gereed vond, als hij van zijn werk thuis kwam, en 's winters het vuur maar brandde, dan was hij tevreden en vroeg niet naar meer. Thomas W. was geen slechte vader; hij hield op zijn manier veel van de kleine meid, zooals hij haar noemde, en als zijn werk gedaan was, deed hij niets liever dan aan zijn deur te komen zitten op de bank, die onder de klimroos stond, en dan kwam Marietje bij hem en dan luisterde hij graag naar alles wat zij hem over de burens of haar eigen ervaringen in huis te vertellen had. Soms zong zij voor hem de liederen, die haar moeder haar geleerd had, en al deed zij dit niet volgens de regels der kunst, haar vader vond haar stem toch zeer welluidend.

In den laatsten tijd hadden zij echter veel minder

dan vroeger zulke gezellige avondjes te zamen gehad. Hij kwam niet meer zoo precies op zijn tijd thuis; en als hij dan eindelijk kwam, was het meestal om terstond na het avondeten weer te vertrekken, en dan zeide hij aan Marietje, dat zij maar naar bed moest gaan, daar hij niet bepalen kon, hoe laat hij te huis zou komen. Zij gingen iedere week te zamen naar het naburig dorp om het noodige voor de huishouding aan te schaffen, maar het was in den laatsten tijd of hij het geld er niet voor had; want hij knorde dat de zaken te veel kostten, ook hoorde zij hem wel eens aan den winkelier vragen om hem te borgen, daar hij niet had om te betalen. Dit verwonderde Marietje; want vroeger was er altijd geld genoeg geweest en zij begreep niet, waar het nu bleef, maar zij kwam er toch spoedig achter.

Zij stond op een avond voor de deur en keek, of zij haren vader ook zag aankomen, toen een van haar buurmeisjes voorbijkwam en zeide: „Nu, Marietje, spaar je de moeite om zoo naar je vader uit te kijken, dien behoeft gij vooreerst niet thuis te verwachten, die zit hoog en droog te Halfweg. „Wat, in het wijnhuis?” antwoordde Marietje verwonderd. „O, daar gaat mijn vader niet heen; ik wist het althans niet,” voegde zij er langzaam bij, want opeens begreep zij, dat het toch wel waar kon wezen en dat dit de verklaring van haar vaders zonderling gedrag wel zoude kunnen zijn. Nu antwoordde het buurmeisje lachende: „Ik zou wel eens willen weten waar hij anders naar toe zou gaan. Ga maar eens kijken, als je mij niet gelooft en dan

zul je wel zien, of ik waarheid spreek of niet?"

Die tijding kwam zeer onverwachts tot onze kleine Marietje en zij was oud genoeg en ook verstandig genoeg om te weten, dat het een alles behalve goede tijding was. Zij had in haar korte leven al ondervinding opgedaan van de gevolgen van dergelijke bezoeken en ofschoon zij er niet naar vroeg, of het gaan naar de kroeg in Gods oogen goed of slecht was, wist zij best, dat indien haar vader daar zijn geld verteerde, dit armoede en ellende voor zijn huisgezin zoude medebrengen en dat hij daarenboven ongeschikt voor zijnen arbeid zou worden. Er waren 's Zaterdags altoos zoo veel dingen te koopen en er was altijd veel overleg noodig geweest om met het geld uit te komen, zoodat haar vader bij het huiswaarts keeren dikwijls zeide

„Nu, Marietje, het heeft veel moeite gekost; maar wij zijn er toch net gekomen, niet waar?"

Die tochtjes met haren vader waren voor Marietje de aangenaamste uren van de geheele week. Zij moesten een stuk hei over, waar zij dikwijls kudde schapen ontmoetten, die rustig liepen te grazen en door de ondergaande zon beschenen werden, en dan kwamen zij op den straatweg, die door fraaie boomen beschaduwd was, en bereikten zoo ongemerkt het dorp. Marietje was niet dom, en al had haar vader het niet willen erkennen en al wist zij er zelf niets van, het was hoofdzakelijk aan haar overleg te danken, dat de wekelijksche inkoopen met het daarvoor bestemde geld bestreden konden worden, en eigenlijk had zij alles best

alleen kunnen bezorgen, maar zij vond die tochtjes met haren vader zoo heerlijk en zij dacht vooruit over alles wat zij hem zou kunnen zeggen en vragen, als zij in de avondkoelte te zamen huiswaarts keerden en de mand samen droegen en alles om hen heen zoo stil en rustig was. Wel kunnen wij naar waarheid beweren, dat, indien Marietjes hart voor iemand op aarde vurig klopte, dit voor haar vader was; zij had hem innig lief en die liefde was veel sterker dan zij zich zelf bewust was.

Zij had nog nooit van die liefde gehoord, die van den hemel der heerlijkheid op aarde is nedergedaald om hare liefde te verwerven. De blijde boodschap des heils was nimmer tot haar gekomen en het ware wellicht moeilijk geweest om in een christenland een meer onkundig kind te vinden dan zij was. Er was geen bijbel in het schilderachtige hutje, daar zij woonde, en er was ook in den omtrek geen zondagsschool, waar zij den weg des heils had kunnen leeren kennen, en niemand had haar ooit van den goeden Herder gesproken, die zijn leven voor de schapen geeft.

Toen Marietje op dien avond voor de deur zat om op haar vader te wachten, had men een heel ernstige uitdrukking op haar gezichtje kunnen zien. Hetgeen haar buurmeisje Grietje haar omtrent haren vader gezegd had, had haar zeer ontstemd, te meer omdat zij moest bekennen, dat het denkelijk wel waar was, en dat dit de verklaring was van het gebrek aan geld op den Zaterdag en andere kleinigheden, daar zij niet veel acht op geslagen had.

En wat Grietje gezegd had, was ook helaas, waar. Thomas W. had een weg ingeslagen, die noch hem noch zijn kind ooit gelukkig kon maken en waar het arme kind de bittere vruchten reeds van begon te plukken.

Hij had zich door eenige van zijn medearbeiders laten overhalen om met hen mee te gaan om, zooals zij zeiden, een gezelligen avond te hebben en het geld, waarvan hunne vrouwen en kinderen hadden moeten gekleed en gevoed worden, met drank en kaartspel te verkwisten; want daar kunt gij zeker van zijn, dat al was Farenheim nog zulk een armoedig gehuchtje, er toch een plaats gevonden werd, waar de menschen hun ziel en lichaam verwoesten konden.

Daar zaten zij dan samen te praten over de ontoereikende loonen en de hooge prijzen en de lasten en zorgen die hen drukten, en hoe meer zij hierover spraken, hoe ontevredener zij zichzelf en elkander maakten en hoe sterker hun wensch werd om naar een andere plaats te verhuizen waar de dagloonen hooger waren.

Marietje moest dien avond lang op haren vader wachten, zij had zijn avondeten dicht bij het vuur gezet, opdat het niet koud zou worden, en de kous, die zij voor haren vader breide, werd al langer en langer, terwijl hij in de kroeg te Halfweg zat en zijn wachtend huishoudstertje geheel vergat.

Eindelijk zag zij eene lange schaduw op het pad verschijnen, door het flauwe schemerlicht der ondergaande zon beschenen, en nu zij er door Grietjes woor-

den meer attent op geworden was, zag zij wel, dat haar vader er minder vroolijk en vriendelijk uitzag dan vroeger. Zij was echter verstandig genoeg om niet over zijn laat te huis komen te spreken, maar ging hem te gemoet zeggende: „Het eten is klaar, vader, ik heb het warm gehouden en zal het dadelijk opdoen.”

„Ik heb niet veel trek in eten,” zei haar vader, „maar gij kunt het wel hier geven.”

Haar vader ging op de bank voor de deur zitten en Marietje bracht het kleine vierkante tafeltje voor den dag en zette er alles netjes op klaar, zoodat hij waarlijk de gezelligheid niet buitenshuis had behoeven te zoeken.

„Welk een mooie avond,” zeide Marietje, „hebt gij een goeden dag gehad, vader?”

„Ja wel,” zeide haar vader, „zoo goed als men dien hier krijgen kan.”

„Vrouw Lydi heeft aan Grietjes moeder verteld, dat de daglooners van Baas Rouwenhoven meer loon verlangen, maar dat hij het niet geven wil,” zeide Marietje, niet wetende op welk gevaarlijk onderwerp zij het gesprek bracht.

„Dat is te denken,” zeide haar vader, „het zal hun veel baten te vragen en te wenschen, dat baat ons hier geen van allen,”

„Het is niet goed van de boeren, zoo weinig loon te geven,” hervatte zij, met het doel om heel deelnemend te zijn; maar haar vader antwoordde niet dan met een korten scherpen lach en Marietje ging

stil met haar breien voort. Zij wilde zoo gaarne voor den winter haren vader van warme wollen sokken voorzien.

Haar vader keek op. „Hoe oud ben je wel, kind?” zeide hij.

„Met September word ik dertien,” zeide Marietje beslist.

„Wel, waar blijft de tijd”, antwoordde hij, „gij zult welhaast een mensch zijn.”

„Waarom hebt gij dat gevraagd, vader?” zeide Marietje,

„Ik dacht,” sprak de vader eenigszins aarzelend, „ik dacht, wat gij er van zeggen zoudt om eens naar de stad te gaan.”

„Dat hangt er van af, welke stad u bedoelt en wat ik er zou moeten doen,” zeide Marietje, heel voorzichtig.

„Nu,” zeide haar vader, „ik heb in den laatsten tijd nog al over het een en ander nagedacht, en hier en daar eens raad gevraagd,” en terwijl hij dat zeide keek hij recht voor zich heen, alsof hij verdiept was in de beschouwing van het landschap en de koeien, die rustig in het gras zich in de ondergaande zon lagen te koesteren.

„Zoo weet gij dus, Marietje, wat ik gedacht heb, en daar je geen kind meer bent, kan men een verstandig woord met je spreken; je ziet zelf, dat ik hier niet genoeg verdienen kan om behoorlijk rond te komen en ik hoor, dat in de stad de fabrieksarbeiders veel beter betaald worden en dat een man, zooals ik, daar best terecht zou kunnen. Hier kan ik niet langer zoo voort gaan, ik sta al diep in het krijt bij den kruidenier en hij is de eenige niet. Ik geloof, dat het beste dus maar

zal zijn ons boeltje te pakken en te vertrekken. Wij zullen beiden in de stad beter vooruitkomen dan hier."

"Wat," riep Marietje verwonderd uit, "zouden wij hier dan voor goed vandaan moeten?" en ofschoon zij hare gedachten niet in woorden had kunnen brengen, voelde zij een onbepaalde smart bij het vooruitzicht de welbekende plaats, waar zij haar geheele leven had doorgebracht, te moeten vaarwel zeggen.

"Nu ja," zeide haar vader, "zoo heb ik het ook gemeend."

Zij spraken er niet meer over, maar bleven stil samen op de bank zitten, terwijl het langzamerhand heel donker werd. Door de avondkoelte kwamen de takken der boomen in beweging en de rozenstruik strooide hare welriekende bloesems in Marietjes schoot en men hoorde geen ander geluid dan het zacht gemurmel van de beek, die langs het eind der wei liep. Het was een schoone zomeravond, maar Marietje gaf er niet veel acht op en was te zeer vervuld met hetgeen zij zooeven gehoord had om op de uiterlijke zaken te letten. Was het voornemen van haren vader haar aangenaam of niet? Zij wist het zelf niet recht, want zij had met de nieuwsgierigheid van een kind wel dikwijls gewenscht, wat meer van de wereld te zien. Sommige meisjes van hare kennis waren in de naburige steden gaan dienen en als zij nu en dan eens met verlof te huis kwamen, had Marietje met open mond staan luisteren naar de verhalen die zij deden over het leven en de gewoonten in de stad. Zij had er wel is waar geen gunstigen indruk van;

het moest, dacht zij, zoo ongezellig zijn alleen bij vreemde menschen te zijn en al de vertelsels over de mevrouwen en huishoudsters deden haar ook alles behalve verlangen daar kennis mede te maken. Maar als zij dan weder hoorde vertellen van die breede straten vol winkels, van de mooie rijtuigen met heeren en dames en prachtige livreiën; van de koetsiers en knechts; van de parken met schitterende bloemperken en vijvers met zwanen en eenden, dan dacht zij, dat het wel heel aardig moest zijn naar de stad te gaan wonen en al die mooie dingen te zien. En dan 's avonds, wat moest dat heerlijk zijn, in die verlichte straten te wandelen, waar het bijna even helder was, zeiden de meisjes, als wanneer de zon schijnt, en dan zag men al die fraaie zaken in de winkels zoo schitteren en blinken. Marietje kende de wonderen van het gas alleen bij name. Des avonds had zij buiten nooit een ander licht gezien dan dat van het zilveren schijnsel der maan en des nachts waren de sterren aan den donkerblauwen hemel de nachtlichtjes, die zij door het zolderraampje van haar kamertje kon zien schijnen en die haar in hare eenzaamheid zoo gezellig toeschenen.

Zij was nu geheel met dit onverwacht vooruitzicht vervuld. Het zou misschien meevallen dacht zij; het zou in die stad ook wel prettig kunnen zijn en in alle geval ging zij er toch niet alleen heen, haar vader zou daar toch ook bij haar zijn en kon voor haar zorgen, en zij zouden daar net zoo leven als in hun lieve huisje buiten. Eindelijk zeide zij toch:

„Vader, waarom moet gij eindelijk heengaan?”

„Wel kind, ik heb het je immers reeds gezegd,” antwoordde hij haastig. „Ik moet weg en daarmee uit. Ik ben meer schuldig dan ik kan betalen, en als wij vertrokken zijn dan moeten zij ons boeltje maar verkoopen en zien wat zij er van krijgen kunnen.”

Bij die woorden voelde Marietje een zekere pijn om het hart, die zij niet kon beschrijven, doch zeide enkel: „Nu, vader, dan moeten wij maar een woning in de stad zien te vinden. Er zullen daar ook wel kleine huisjes voor arme menschen zijn, niet waar? en niet alleen groote huizen voor rijke menschen?” Haar vader scheen met die vraag verlegen te zijn, hij antwoordde in het eerst niet, maar stampte met zijn voet tegen den drempel van de deur, eindelijk zeide hij:

„Ja, kind, ik wilde er je juist nog wat van zeggen, maar ik weet niet recht, hoe je het vinden zult, je kunt toch zeker zijn, dat ik niets zal doen of het moet voor je best wezen, en ik weet ook eigenlijk volstrekt niet, waarom je het niet heel goed zoudt hebben.”

Marietje begreep volstrekt niet water nog komen moest en zat stilzwijgend op het groote nieuws te wachten.

Haar vader moest dus weer beginnen. „Ik zal het je uitleggen, kind,” zeide hij. „Sommigen van mijn kameraads en ik zijn het er over eens geworden, dat we zullen trachten in een fabriek werk te krijgen. Wij zullen dat gemakkelijk vinden, en gelooven dat het de goedkoopste wijze van leven zal zijn als we samen in een of ander kosthuis onder dak zien te komen. Wij hebben niet veel

noodig, begrijp je?" „Ja vader," zei Marietje langzaam, „maar waar zou ik dan blijven?" „Wel," zeide haar vader, „je weet wel, dat Grietje B. en Antje G. zijn gaan dienen en die zijn niet veel ouder dan gij zijt, en gij zoudt even zoo goed een goeden dienst kunnen krijgen; want je bent zoo verstandig als de beste."

Marietje kroop dicht bij haren vader, keek naar hem op en zeide heel zacht: „Zal ik dan niet meer bij u zijn, vader?"

„Wel, kind," antwoordde haar vader, „je zult het in een goeden dienst veel beter hebben dan bij mij; want ik weet niet, waar ik terecht kom en zal mij misschien wel wat moeten behelpen. Ik heb gehoord, dat er in de stad bij eene juffrouw Rond een meisje noodig is, en als je dien dienst kondet krijgen, dan zou je goed bezorgd zijn. Wie weet, of je later nog niet werkmeid of linnenmeid wordt, zooals bij de rijke menschen gebruikt worden."

Marietje antwoordde niet, zij had niet recht begrepen, wat haar vader bedacht had, zij keek stil voor zich en dacht na over hetgeen zij gehoord had. Zou zij nog meer wonderlijke dingen moeten hooren? En op eens herinnerde zij zich, dat haar vader den naam van iemand genoemd had. Juffrouw Rond? Wie kon dat wezen? Had haar vader soms al met iemand over haar gesproken en was het reeds besloten dat zij in de stad zou gaan dienen. „Wie is Juffrouw Rond, vader?" vraagde zij hierop.

„Nu! zij is de zuster van de juffrouw, waar Antje Barends dient, maar zij woont niet in dezelfde stad

Ik hoor dat het een heel goed mensch is en dat gij het bij haar heel best zult hebben, en dan kan ik u ook van tijd tot tijd komen zien."

Gij wilt dus zeggen, vader, dat ik ga dienen en dat gij reeds een dienst voor mij hebt, meent gij dat?"—

"Ja," zeide de vader na een oogenblik stilzwijgen, "ik geloof wel, dat ik zoo iets meen."

Marietje antwoordde niet meer, maar het arme kind was diep terneergeslagen. Haar vader scheen er niet om te geven, dat zij elkander moesten verlaten; hij had haar vroeger dikwijls zijn knappe huishoudstertje genoemd, en gezegd, dat hij niet zou weten, wat hij zonder haar zou beginnen; en nu was het, alsof hij haar maar wenschte kwijt te zijn, ten einde zijn eigen plannen ten uitvoer te brengen. Zij had hem zoo innig lief, en zij was ook trotsch op hem; zij had dikwijls met vreugde bedacht, hoe goed hij was en hoeveel beter en vriendelijker dan de vaders van sommige van de andere dorpskinderen, zoodat zij nu droevig en verwonderd was over de verandering, die zij in hem bespeurde; maar zij had een stillen aard en bleef dus zwijgend naast hem zitten. Toen zij echter later bij haren vader kwam om zijn nachtkus te ontvangen, schoot haar hart zoo vol bij de gedachte aan de dagen, die op handen waren, wanneer zij alleen zou staan en ver van hem verwijderd zou zijn, dat zij haren arm om zijn hals sloeg, haar hoofd tegen zijn schouder verborg en in tranen losbarstte.

Thomas W. gevoelde zich niet op zijn gemak. Hij

was wel vast besloten om zijn voornemen uit te voeren, maar hij wilde zijn kind toch ook niet ongelukkig maken, en toen hij de schikking voor haar gemaakt had om in dat kosthuis in de stad te gaan dienen, had hij zich zelf beduid, dat het al heel goed voor haar zou zijn en dat zij er vast zeer mee ingenomen zou wezen. Jonge menschen verlangen altijd naar verandering en naar wat nieuws, zeide hij bij zich zelve. En toch had hij er tegen opgezien om het haar te vertellen en vreesde hij, dat zij het niet zoo prettig zou vinden, als hij gehoopt had.

„Wel, kind, wat scheelt er aan,” zeide hij, terwijl zij zich aan hem vastkleinde; „ik dacht, dat gij er zeer mede ingenomen zoudt zijn,”

„Ach vader, ik zal zoo alleen zijn en niemand zal voor mij zorgen.” „Wel, Marietje,” zeide haar vader, „ik dacht, dat gij een verstandig meisje waart, en dat gij blij zoudt zijn om vooruit te komen en uw eigen kost te verdienen.”

„Ja vader, dat zou ik ook zijn,” zeide Marietje, terwijl zij nog bitter snikte, „maar ik dacht dat ik er nog te jong voor was.” Zij sprak er echter niet meer over, maar ging stil naar haar zolderkamertje, en indien zij geweend heeft, werden hare tranen onder de dekens verborgen. Toen zij den volgenden morgen beneden kwam, schreide zij niet meer; doch indien haar vader er op gelet had, ware hij wellicht bewogen geweest om de droevige uitdrukking, die op haar jong gelaat lag. Maar hij was te zeer besloten

om zijn voornemen ten uitvoer te brengen om veel acht op haar te slaan en hij vleide zich ook, dat het met Marietje zou gaan als met andere kinderen en dat haar verdriet wel spoedig zou vergeten zijn.

Het kind deed haar best om zich in het onvermijdelijke te schikken en was er stil onder; maar indien zij gewend ware geweest om in haar eigen hart te lezen, dan had zij wellicht gezien, dat met de liefde, die zij haren vader toedroeg, wel eenige bitterheid gemengd was. Wat zou het droevig zijn het lieve, begroeide huisje vaarwel te zeggen daar zij in geboren was, en het tuintje, dat zij zoo trouw verzorgde en elken avond begoot en waar zij een eigen hoekje had, waar een rozenstruik en eenige andere bloemen stonden. Wie zoude nu voor die bloemen zorgen en voor de groote witte poes, die jaren lang haar trouwe gezellin geweest was; zij begreep toch wel, dat deze niet mee kon gaan, dienstboden mochten in hunne diensten natuurlijk geen beesten meebrengen.

En toch was er ook iets streelends in de gedachte *een dienst* te krijgen en Marietje vond, dat het heel gewichtig klonk. Zij wist er eigenlijk bitter weinig van en had nooit met eigen oogen een dienstbode in haar kleeding of werk gezien. De meisjes, die zij kende, hadden wel eens van mutsen gesproken en Marietje lachte hardop, toen zij daaraan dacht. Ik ben benieuwd, dacht zij, of ik ook een muts zal dragen, daar zal ik gek mee uitzien. Ons vriendinnetje was dus druk bezig luchtkasteelen te bouwen, en lucht-

kasteelen verschillen meestal geheel en al van de werkelijkheid. Het afscheid van haren vader lag haar zwaar op het hart, „maar hij schijnt er niet om te geven,” zeide Marietje, terwijl zij de opwellende tranen onderdrukte, dus moet ik het mij ook maar niet aantrekken; en in een dienst te zijn, zal toch ook wel prettig zijn. Wat zou zij daar te doen hebben, en wat soort van mensch zou hare juffrouw zijn; en hoe zou het huis er uitzien? Het huis zal zeker heel groot en mooi zijn en een groot aantal kamers bevatten en nu trachtte zij zich te verbeelden, hoe een straat er uitzag, met een rij huizen naast elkander, die ieder groter waren dan het wijnhuis te Halfweg; want dat was het grootste huis, dat zij kende.

Thomas W. had niet met Marietje over zijne plannen gesproken, voordat alles zoo goed als klaar was; het duurde dus niet lang, of zij moesten het lieve buitenhuisje vaarwel zeggen om onder onbekende gezichten in een benauwde, donkere stad te gaan wonen. Marietje had het in den laatsten tijd erg druk en kon niet veel over de toekomst nadenken; zij moest de kleeren van haren vader en haar eigen kleeren zoo goed mogelijk opknappen en andere dingen verzorgen, zoodat zij 's avonds erg moe was en spoedig insliep. De sokken, die zij voor haren vader breide, waren nog net afgekomen en een traan viel in de kist, toen zij ze bij het overige goed inpakte.

Zij zouden te voet tot het naburige stadje gaan, van daar moesten zij per wagen verder, en eindelijk zouden zij met den spoortrein de hoofdstad bereiken en

daar onze Marietje nog nooit een spoortrein gezien had, was dit een geheel nieuwe en vreemde ondervinding voor haar.

Op den laatsten avond vóór hun vertrek ging Marietje op den drempel aan de deur zitten om voor het laatst alles nog eens goed te bekijken en als het ware vaarwel te zeggen. Zij had al de gewaarwordingen van haar hart niet recht in woorden kunnen brengen, terwijl zij het schoone landschap bekeek, daar zij zoo goed mee bekend was. Op den achtergrond zag zij de donkere heuvels tegen de heldere lucht geteekend, de rivier stroomde statig en langzaam voorbij en de bosschen en paden zagen er zoo gezellig en vriendelijk uit, terwijl het koren haar herinnerde aan de schoone ruike van klaprozen, korenbloemen en madelieven, die zij dikwijls in de velden had geplukt, en terwijl zij al die plekjes bekeek, kwam de vraag in haar op, of zij die wel ooit weer zou zien en wat er in dien tijd wel zou kunnen gebeuren, en toen werd haar hart zoo vol, dat hare oogen vol tranen schoten en zij het hoofd vooroverboog. Opeens hoorde zij een heldere stem naast zich, die naar haren naam riep. „Ik kom u goedendag zeggen, Marietje.” Zij keek op en zag een van haar buurmeisjes naast zich staan. „O, Antje,” zeide zij. „Ik wist niet, dat gij daar waart.”

„Nu, lang zul je me ook niet zien,” zeide de andere; „want moeder heeft mij maar een oogenblikje vrijaf gegeven. Ik kan je verzekeren, dat ik weet wat hard werken is; ik wou wel, dat ik in je plaats was.”

„Nu, ik zou het je gunnen,” zeide Marietje.

„Wel, 't zal je eigen schuld zijn, als je het niet goed nebt. Ik denk, dat je juffrouw je wel eens uit zal laten gaan, en denk dan eens om al het moois, dat je zult zien, al die winkels met zooveel fraaie zaken en alles verlicht.”

„Daar geef ik zooveel niet om,” zeide Marietje zacht.

„Eerst in de stad zult gij heel voornaam worden, als ik eens over een paar maanden bij je kwam, zoudt gij mij misschien niet meer willen kennen, en als ik aanschelde, zou er een heele juffrouw komen open doen met strooken aan de japon en het haar opgedaan, zooals men in de stad doet.”

Marietje glimlachte, toen zij hare vriendin zoo hoorde praten, maar het was meer droevig dan vroolijk.

„Wat ga je daar toch doen,” vraagde Antje weder, „dat zou ik toch willen weten, als ik in je plaats was.”

„Ik weet het niet,” antwoordde Marietje, „ik denk dat ik zal moeten doen, wat mij bevolen zal worden.”

„Nu, dat is mijn geval ook,” zeide Antje, „maar zie eens, ik heb wat voor je meegebracht. Het is wel niet heel nieuw, maar daar zal je wel niet op zien.”

Zij hield een boekenlegger in haar hand, met een blauw lint opgemaakt en met de woorden *Komt tot Mij!* er op geborduurd. Geen van de beide meisjes begreep den zin van die woorden en Marietje vermoedde niet, hoe liefelijk zij nog voor haar zouden klinken en hoe diep zij in haar hart zouden indringen. „O, dat is heel lief van u,” zeide Marietje, „ik vind het

heel mooi en zal het altoos bewaren en aan u denken." Antje was blij, dat haar geschenk zooveel genoegen scheen te doen. „Mijn nichtje gaat op de Zondagsschool zeide zij, en die heeft het van haar onderwijzeres gekregen en zij heeft het mij gegeven. Zij heeft mij ook verteld, dat er op geschreven staat: *Komt tot Mij*. Gij moet het maar goed onthouden, Marietje, want gij kunt niet lezen, niet waar?" „Neen," antwoordde Marietje. „Vader zegt, dat ik hier geen gelegenheid heb om te leeren; maar misschien zal ik in de stad meer tijd hebben, als er iemand is om mij te leeren."

„Er zullen wel menschen genoeg zijn om je te leeren; maar of je tijd zult hebben, dat is een andere vraag. Ik verbeeld me, dat er daar niet veel tijd voor over zal schieten. Maar ik moet weg. Dag, Marietje, geef mij een goeden zoen en vergeet me niet, al word je een juffrouw in de stad."

Toen Antje weg was, bekeek Marietje haar geschenk nog eens goed. Zij vond het heel mooi en zij had te voren nog nooit een geschenk ontvangen. Zij was bang de woorden te vergeten en zeide ze bij zichzelf nog eens over.

Zij had wel graag willen weten, wie dat gezegd had. Het waren zulke vriendelijke woorden. Zij wist niet, dat zij gesproken zijn door den Zoon van God, die zijne liefderijke armen uitstrekt tot alle arme zwerfers op aarde, tot allen, die iederen dag naderen tot een land, dat voor hen enkel duisternis zal zijn, indien zij naar zijne stem niet hebben willen hooren.

HOOFDSTUK. II

DE REIS.

Marietje en haar vader hadden een langen en vermoeienden tocht voor zich, toen zij op dien helderen Junimorgen hun huisje en het zonnige plekje, dat zoo veel herinneringen bevatte, vaarwel zeiden. Het was Marietje, of de bloemen haar verwijtend aanzagen, en de wingerd en het klimop zich vaster aan het oude huisje schenen te klemmen, en zij door hunne trouw en liefde de ontrouw van Marietje en haren vader wilden beschamen. De bureu waren op den drempel van hun deuren voor den dag gekomen om hen te zien vertrekken en keken ze na, totdat zij over den heuvel heen op den grooten weg waren gekomen en sommige der meisjes die zij ontmoetten, naar haar dagelijksch werk gaande, benijdden Marietje, omdat zij naar de stad ging, maar zij zelf zag hoe langer hoe meer op tegen het lot, dat haar wachtte.

Hoe vreemd scheen het naar al die welbekende plekjes voor het laatst te zien en te denken, dat zij met

iedereren stap dichterbij die onbekende wereld kwam, daar haar wellicht zulke moeilijke ervaringen wachten; maar één ding troostte haar toch, zij zou in dezelfde stad met haren vader zijn en bij die gedachte greep zij de ruwe bruine hand van haren vader en drukte haar zacht om de vrees te onderdrukken, die telkens weder opkwam.

Na de voetreis kwam de tocht in de gele omnibus, die voor de deur van een herberg op de passagiers stond te wachten. Vroeger, als Marietje de omnibus voorbij had zien gaan, had zij wel eens gewenscht mee te mogen rijden, maar nu zij er werkelijk inzat, vond zij het lang zoo prettig niet als zij zich verbeeld had, want het was er heel benauwd en daar de wagen heel vol was, zat men er lang niet gemakkelijk. Haar vader had in den wagen eenige kennissen gevonden en terwijl zij te zamen spraken, had Marietje ruim den tijd om alles goed op te nemen en opmerkingen over de nieuwe omgeving te maken. Men geraakte allengs aan een kleine provinciestad en ofschoon de drukte niet zeer groot was en er slechts weinige menschen op straat waren, toch keek Marietje met groote oogen rond en vond, dat er heel veel te zien en te bewonderen was. Het was een aardig stadje en op de markt had men onlangs een fontein gezet en Marietje had geen oogen genoeg om het frissche water, dat door de zon met duizend kleuren geverfd was, in het bekken te zien plassen. Het was reeds avond geworden toen zij in de hoofdstad aankwamen. Hoe vreemd was het geweest

in dien langen trein te stappen en hem uit het station te hooren ratelen en alles zoo vreeselijk snel te zien voorbijgaan en opeens, terwijl de zon zoo helder scheen en alles er zoo schoon uitzag, werd het heel donker en Marietje kroop dicht bij haren vader en kon een uitroep van schrik niet onderdrukken; want zij had nooit van een tunnel gehoord, en begreep niet wat die duisternis veroorzaakte. Het *leek* wel heel akelig, want in die duistere nauwe gang maakte de trein nog eens zooveel leven als vroeger er bij het flauwe licht der lamp kon men een heel bleek verschrikt gezichtje onderscheiden.

Zij waren echter nu ter plaats hunner bestemming aangekomen en Marietje wist, dat zij hier nu thuis was en er misschien heel lang zou blijven. Ons vriendinnetje wist niet, hoe zij het had, toen zij den trein uitstapte en al de drukte en beweging van een groot station zag, alles riep en schreeuwde er door elkander, de menschen verdrongen er zich, de groote goederenrolwagens stieten haar bijna omver en zij wist niet, hoe zij zich aan haren vader zou vastklemmen om niet onder de voeten te geraken. Wat was dat alles groot en wat waren er vele menschen. Het kleine kistje, dat al hare aardsche bezittingen bevatte, kwam uit dien berg van koffers en kisten te voorschijn, en toen haar vader zijn eigen pakje ook gevonden had, haastten zij zich om het station te verlaten en de straat op te stappen.

Nu begon voor Marietje een ware tooverwereld. Het

schemerde nog en op het land zou niemand er aan gedacht hebben het licht aan te steken; maar in de stad was het gas overal op en verspreidde een schitterend licht rondom haar, en wat hadden de menschen het druk en wat liepen ze hard door elkander. De huizen waren ook zoo schrikkelijk hoog en de straten leken aan Marietje (die heel moe begon te worden) onmetelijk lang.

De plaats hunner bestemming was Heerenstraat no. 47 en zij begon hartelijk te verlangen, dat zij er spoedig mochten zijn. Een koetsier bij het station had hun den weg naar de Heerenstraat aangeduid, maar als zij de eene straat vóór de andere na doorliepen en de Heerenstraat nog niet voor den dag kwam, begon Marietje te vreezen, dat zij een verkeerden weg hadden ingeslagen, of dat haar vader het bordje in het voorbijgaan niet had gezien.

„Och vader,” zeide zij eindelijk met een zucht van vermoeyenis, „zijn wij er niet haast? Wij moesten er dunkt mij al lang zijn. Ik hoop maar, dat wij ons met den weg niet vergist hebben.”

„Begin je moe te worden, kind?”

„Ja vader, ik ben erg moe; hoe ziet het huis er uit?”

„Ik heb gehoord, dat wij in een lange donkere straat moeten zijn, waar alle huizen er gelijk uitzien.”

„O Vader, zulke straten zijn wij reeds zooveel door geweest.”

„Ja, maar die Heerenstaat moet er toch een weinig anders uitzien. Ik ben er lang geleden eens ge-

geweest en ik verbeeld mij, dat ik haar wel herkennen zou en ik geloof haast," voegde hij er bij, terwijl zij wederom een nieuwe straat ingingen, „dat wij er eindelijk zijn."

Jawel daar stond Heerenstraat in witte letters op het blauwe bordje aan den hoek van de straat te lezen. Het eerste huis was no. 1 en zij moesten nog zes en veertig huizen voorbijloopen, voordat zij aan het huis van juffrouw Rond kwamen, daar Marietje moest gaan dienen.

Het was een groot huis en de juffrouw, die het bewoonde, verhuurde er kamers met bediening, gij kunt u dus voorstellen, dat de juffrouw zelf en haar twee dienstboden (want behalve Marietje was er nog een ander meisje, iets ouder dan zij) hare handen vol hadden. Het zou moeielijk zijn een juiste beschrijving te geven van de betrekking, die Marietje moest vervullen; want haar werk bestond grootendeels hierin, dat zij voor alles klaar moest staan en datgene doen, wat de anderen niet konden en wilden doen.

Indien zij maar wat ouder en sterker en meer aan het stadsleven gewoon ware geweest, dan was de dienst niet zoo zwaar geweest; want noch juffrouw Rond noch de andere dienstbode waren onredelijk of onvriendelijk; de laatste vooral deed haar best om Marietje voort te helpen.

Maar wij moeten niet vooruitloopen en staan nu nog met Marietje en haren vader voor de deur van het huis, daar zij voortaan zou moeten leven. Het

was een groot somber huis en Marietje vond, dat het er niets prettig uitzag, de deur en de kozijnen waren donker geschilderd en daar de luiken gesloten waren, kon men niet eens zien, of er licht brandde of niet. Zij moesten een steenen trap opgaan om de deur te bereiken en terwijl Marietje even uitrustte wees haar vader haar de geschuurde koperen knoppen van deur en schel en zeide :

„Kijk, kind, wat zijn die netjes geschuurd ; ik ben benieuwd wie dat nu doet, maar ik denk, dat dat nu je werk zal worden !” Die woorden, ofschoon op een bemoedigden toon gesproken, maakten het arme kind nog mistroostiger dan zij reeds was ; zij had zich den geheelen dag zoo goed mogelijk gehouden, maar nu zij op eens herinnerd werd aan het eenzame leven en al het werk dat haar wachtte, barstte zij in tranen los, hetgeen denkelijk ook aan oververmoeienis toe te schrijven was.

„Wel, kind, wat scheelt er aan ?” zeide haar vader verschrikt. „Kom, veeg gauw je tranen af en laat ze maar niet zien dat je ongelukkig bent,” — want naderende voetstappen lieten zich aan de andere zijde der deur hooren.

Marietje had nauwelijks den tijd om hare tranen af te vegen, vóór de deur geopend werd door een meisje, dat ouder dan Marietje was en er vlug en eenigszins scherp uitzag.

„O,” zeide zij, „gij zijt zeker het nieuwe meisje, dat de Juffrouw verwacht. Kom maar binnen.”

„Vader moet ik u nu goedendag zeggen,” vroeg Marietje met bevende stem.

„Je kunt wel even in de gang wachten,” zeide Leentje tot Marietjes vader. „Uw dochter is nog wat vreemd en zal u misschien nog wel eens willen zien, nadat zij de Juffrouw gesproken heeft.”

„Ja, dat is goed, ik zal wel even wachten”, antwoordde de vader. Marietje volgde nu hare geleidster, en begreep niet, dat men zoo lang in één huis loopen kon. Eerst gingen zij een lange gang door, dan een trap af en dan weder een gang door, tot zij eindelijk aan een deur kwamen, waar Leentje tikte, zeggende: „Dat is de kamer van de Juffrouw.” Er werd van binnen „Kom in” geroepen en Marietje bevond zich in de tegenwoordigheid van hare nieuwe meesteres, die zij in hare verlegenheid nauwelijks zag, ofschoon de kamer door het gaslicht haar zoo helder mogelijk verlicht toescheen.

Juffrouw Rond was iemand van veertig jaar, die er nog knap uitzag. Zij zat dicht bij de gaslamp voor een lessenaar, daar allerhande brieven en papieren op lagen en zeide toen de meisjes binnenkwamen: „Goeden avond, Marietje. Zoo heet gij, niet waar? Gij zult naderhand wel hooren, wat gij te doen hebt. Je ziet er wel wat min uit, maar als je je best doet, hoop ik, dat het wel gaan zal.”

„Ja, Juffrouw,” zeide Marietje verlegen.

„Ik heb mijne zuster gevraagd naar een geschikt meisje voor mij om te zien en gij zult zoowat met

alles moeten helpen. Uw werk zal hoofdzakelijk in de keuken zijn, maar gij zult ook Leentje boven moeten helpen en de gasten moeten bedienen." „Jawel Juffrouw," zeide Marietje weer. „Nu vanavond moet ze maar wat eten en naar bed gaan," zeide Leentje, „zij komt van ver en ziet er vermoeid uit.

„Ja, geef haar maar een boterham," zeide de Juffrouw, „maar rep je wat, want gij weet, dat er vanavond nog genoeg te doen is."

„Nu, dat zou ik denken," zeide Leentje, toen zij weer in de gang kwamen, „en dat zul je ook gauw genoeg bespeuren, maar ik zal je den eersten avond nog maar in onkunde laten. Hoe kom je toch zoo te dienen. Heb je geen moeder meer? Ik ook niet en aan mijn vader heb ik ook niet veel; maar ik zou haast vergeten, dat je vader nog altijd in de gang staat te wachten."

Toen Marietje haren vader vaarwel moest zeggen, klemde zij zich zoo vast aan hem, dat het scheen of zij zich niet van hem los kon rukken. Het was een treurig afscheid, want zij voelde, dat de eenige op aarde, die haar toebehoorde en dien zij liefhad, zich van haar losmaakte en zij kon bij die gedachte haar snikken niet bedwingen. Ook was er niemand, die haar kon troosten en haar spreken van Hem, die ons beter en vuriger liefheeft dan iemand op aarde kan doen, en zij hoorde de stem niet, die gesproken heeft: „Gelijk een moeder troost, zal Ik u troosten." Hare moeder was gestorven, en haar vader verliet haar;

maar Hij, die kinderen in zijne armen genomen en gezegend heeft, was nabij en zeide ook tot haar: „*Komt tot Mij.*” „Och, vader,” zeide Marietje al snikkende, „wat zal ik toch heel alleen zonder u beginnen? Moet ik waarlijk hier blijven?” — „Kom,” zeide hij, „houd maar goeden moed, kind!” Hij begon ook berouw te krijgen, maar het was te laat om er op terug te komen. Gij weet, kind, dat gij nu hier moet blijven, maar ik zal je zoo dikwijls ik maar kan, komen zien. Je zult het naderhand wel prettig vinden, dat je hier gekomen bent, als je je meer thuis zult voelen. Kom, geef me nu maar een zoen en zet weer een vroolijk gezicht dan ben je mijn lieveling.”

Marietjes tranen vloeiden des te harder en zij kon haren vader niet loslaten, en het deed hem meer aan dan hij zich wilde bekennen haar zoo ongelukkig te zien. Maar Marietje de deur van de kamer der juffrouw hoorende opengaan werd opeens bedaard en maakte hare armen, die om haar vaders hals geslagen waren, los, zeggende :

„Dag, lieve vader, het is misschien ook maar beter dat gij nu maar gaat. Ik hoor iemand aankomen.”

Leentje was geen ongevoelig meisje en zij had medelijden met de arme vreemdelinge, die nog nooit van huis was geweest en wie het afscheid van haren vader zoo ter harte ging. Toen de vader vertrokken was, nam zij haar mee naar de keuken en gaf haar wat te eten, want zij zag, dat zij het noodig had, en toen bracht zij haar naar een klein zolderkainertje, daar

zij te zamen moesten slapen. Wat was dat een lange reis; Marietje dacht dat zij er nooit zoude komen, en misschien had zij nog nooit trappen beklommen, daar hun huisje geheel gelijkvloersch was. Toen zij op de eerste verdieping gekomen was, keek zij naar de deuren en vroeg of zij in een van die kamers moest slapen. Leentje keek haar verwonderd aan. „Wel, droom je,” „dat zijn de zitkamers der gasten. Dacht je dat je daar zoudt slapen?”

„Is het nog veel hooger?” zeide Marietje, wij zullen wel haast in de wolken zijn.”

„Daar weet ik niet van,” zeide Leentje, „maar ik kan je zeggen, dat wij in de hanebalken slapen. Ik ben er heel blij om en dat zul je later ook zijn, denk ik. Het is heel ver van de juffrouw en dat is een goed ding.”

„Waarom?” zeide Marietje.

„Nu, als je niet bijzonder op iemand gesteld bent, dan ben je liever niet in hare nabijheid.

Het zolderkamertje was heel klein en zag er bij lange zoo helder niet uit, als het huisje dat Marietje in den morgen verlaten had, maar bij den eersten opslag vond Marietje het er toch prachtig, want er stonden eenige afgedankte meubelen en versierselen in, die juffrouw Rond uit de zitkamers had genomen en aldaar door nieuwe hadden vervangen. Boven den schoorsteen hing een spiegel in vergulden lijst en, ofschoon hij van top tot teen gebarsten was en de lijst zwart en aangeslagen zag, kon Marietje niet begrijpen,

dat de juffrouw zulk een kostbaar stuk in een dienstbodenkamer had gehangen; hoe prachtig zouden haar eigen kamers en de kamers, die zij voor hare gasten hield, wel zijn. Zij had nog nooit zulk een spiegel gezien; want in haar huisje was er niets dergelijks en Marietje had nog geen gelegenheid gehad om te zien, hoe zij er uitzag.

Daar zij een heel lief gezicht had, was het wellicht gelukkig voor haar, dat zij er niet aan had leeren denken; want er zijn tal van lieve meisjes, die, al hebben zij niet de lieve, zachte, blauwe oogen en het bruine, krullende haar van Marietje, gedurig in den spiegel kijken en zich op allerlei wijze trachten op te schikken.

„Nu,” zeide Leentje, „gij schijnt met dien spiegel ingenomen te zijn. Gij zult niet iederen dag zooveel tijd hebben om uw eigen te bekijken.”

„Ik bekijk mijn eigen niet,” antwoordde Marietje blozende.

„Zoo!” zeide Leentje, „ik dacht, dat wanneer menschen in den spiegel keken, dat gewoonlijk was om zich zelf te zien, maar misschien stond gij de mooie spinnewebben te bewonderen, die er van afhangen, doch nu moet ik weg, goeden nacht, ik hoop, dat gij goed zult uitrusten.”

Toen Leentje vertrokken was en haar harde, korte stap niet meer op de trap werd gehoord, ging Marietje naast haar bed op den grond zitten en legde haar hoofd op het bed. Zij was geheel in de war en kon niet goed doordenken. Was zij waarlijk

dien zelfden morgen nog thuis geweest en had zij al die dingen nog gezien, daar zij sedert haar jeugd aan gewend was geweest? Hadden zij en haar vader waarlijk op dezen dag den heuvel naar Halfweg beklommen, waren zij toen in den wagen en naderhand in den spoortrein geweest? Marie kon zich van niets rekenschap geven, zij voelde slechts, dat zij *heel alleen* en dat alles nieuw en vreemd was. Zij stond op en ging aan het raam kijken en toen hare oogen aan de duisternis gewend waren geworden, zag zij in plaats van de heuvelen, bosschen en arbeidershuisjes, niets dan daken en schoorsteenen en huizen, die er alle even somber en ongezellig uitzagen. Maar in het hoekje van den hemel, dat zij boven de schoorsteenen zag, schitterden dezelfde sterren, die zij kende en waaraan hare vriendinnetjes en zij allerhande namen gegeven hadden, niet wetende, dat die zeven groote sterren, die ieder kind het eerst leert kennen gewoonlijk de Wagen of Groote Beer worden genoemd. Marietje stond een geruimen tijd bij het raam, het wonderlijke gevoel van eenzaamheid werd hoe langer hoe sterker, totdat zij weer naar bed terugkeerde en bitter begon te snikken. Arm kind! Zij was wel wat te jong om zoo heel alleen den strijd des levens te aanvaarden en de gedachte kwam bij haar op, dat, indien hare moeder slechts geleefd had, het niet gebeurd zou zijn. „Ach, moeder,” zeide zij half luid, „ik wou, dat gij niet gestorven waart, dan was vader misschien niet naar Halfweg gegaan,” en bij dien bekenden

naam begonnen hare tranen opnieuw te vloeien.

Toen Leentje bovenkwam, vond zij Marietje nog naast haar bed zitten, zij weende wel niet meer, maar zag er toch erg vermoeid en bleek uit.

„Wel! heb ik van mijn leven!” riep zij uit, „nog niet in bed? En ik dacht, dat gij moe waart! Ik geloof waarlijk, dat gij al dien tijd gehuild hebt en ik raad u maar om daarmee uit te scheiden. Het doet hoegenaamd geen goed. Ik zou ook wel aan den gang kunnen blijven, indien ik wilde gaan huilen, bij ieder ding, dat mij niet aanstaat.”

Marietje antwoordde niet, maar zuchtte diep.

„En ik kom je zeggen,” herhaalde Leentje weder, „dat je nog zoo erg niet te beklagen bent, want je hebt je vader nog en ik zou blij zijn, als ik iets aan den mijnen had.”

„O, Leentje, spreek zoo niet,” riep Marietje verschrikt.

„Nu, of ik het zeg of niet, het is de waarheid,” zeide Leentje.

Leentje had met haar eenigszins ruwe vormen toch geen kwaad hart, want zij hielp Marietje opstaan, kleepte haar zelf uit en dekte haar in bed toe en het scheelde weinig of de tranen waren door die vriendelijkheid weer voor den dag gekomen.

„Weet ge wat?” zeide zij aan Marietje, toen deze te bed lag. „Ik heb eens een zusje gehad en gij lijkt een weinig op haar. Zij had net zulk haar, als gij hebt. En 't was vaders schuld, dat zij gestorven is,” voegde zij er met bitterheid bij.

„En waar is zij heengegaan, toen zij gestorven — is?” vroeg Marietje.

„Wel natuurlijk, naar den hemel, waar zou zij anders naar toe zijn gegaan?”

„Gaat iedereen naar den hemel?” vroeg Marietje weer.

„Ik weet niet recht, ik denk, dat als men niet heel slecht is, men er wel komen zal.”

Marietje sliep spoedig in, maar had allerhande verwarde droomen over haar vroeger leven, haar reis en het leven, dat haar te wachten stond. Leentje liet haar slapen zoolang zij maar kon; want zij voelde zich tot dat vreemde meisje aangetrokken en ze nam zich voor zoo goed mogelijk voor haar te zijn.

HOOFDSTUK III.

MARIETJES LEVEN IN DE STAD.

Het huis van juffrouw Rond, alwaar Marietje nu te huis hoorde, was heel groot en met uitzondering van het benedenhuis en den zolder, geheel verhuurd aan verschillende huisgezinnen, die er kost en bediening genoten. Men kan zich dus voorstellen, dat het er heel druk was en de meisjes dikwijls meer werk hadden dan haar lief was.

Wat was Marietje dikwijls slaperig en moede, als zij 's avonds met Leentje de trappen opging, die naar het zolderkamertje leidden; en als de morgen aanbrak en zij wist, dat zij weer moest beginnen, scheen het slechts een oogenblik geleden te zijn, dat zij naar bed was gegaan. Zij voelde zich nu geheel thuis in die mooie kamers, die haar in het begin zoo prachtig waren voorgekomen. Zij was niet langer bang om al de schoone voorwerpen op den schoorsteenmantel aan te raken en er het stof af te nemen, en zij had geleerd hoe men de kleeden moet schuieren en vloermatten

uitkloppen, hetgeen haar in den beginne zeer zwaar gevallen was en haar pijn in den rug had veroorzaakt. Op een of andere wijze werd de geheele dag dus in beslag genomen; en al het heen en weer draaien door huis viel aan Marietje ten deel. Zij had nog geen gelegenheid gehad om met de stad kennis te maken, want zij ging alleen uit om in de buurt eene boodschap te doen en dan moet zij altijd spoedig weer thuis komen. Ook hoorde zij het gedurige straatrumoer, dat haar, na haar stille buitenleven, zeer vreemd voorkwam.

Op zekeren avond, toen het huiswerk eerder dan gewoonlijk afgeloopen was, gaf juffrouw Rond aan hare twee meisjes verlof om te zamen uit te gaan, en Leentje stelde voor Marietje naar een schoon wandelpark in de buurt te geleiden.

Leentje vond, dat men niets schoone kon zien dan het wandelpark; maar Marietje werd meer aangetrokken door al de fraaie zaken, die zij onderweg zagen. Haar vriendin kon haar nauwelijks voorbij de schitterende winkelkasten krijgen, zij wilde alles zien en bewonderen en den naam en het doel weten van al de zaken, die zij zag.

„O Leentje,” riep zij uit, „geloofst gij dat ik sommige van die zaken zal kunnen koopen, als ik mijn eerste verreljaars huur krijg?”

„Ik geloof,” antwoordde Leentje kortaf, „dat gij in 't geheel geen verreljaars huur zult krijgen, indien gij den geheelen avond hier blijft staan kijken. Kom mee, kind, op die manier zullen wij nooit bijtijds thuis komen.”

Marietje scheurde zich met moeite van al die zaken los en volgde Leentje naar het park. Zij was veel minder verwonderd en opgetogen dan Leentje gehoopt had dat zij zijn zou en vond er niets bijzonders in. Marietje vond, dat het park wel een weinig leek op haar eigen te huis, maar lang zoo mooi niet was en al die opgeschikte menschen, die er heen en weder liepen, maakten het ook zoo heel anders dan buiten. Het was de stad en buiten, door elkander gemengd, en Marietje zag veel liever de straat met al de mooie winkels.

„Nu,” zeide zij, toen zij weder te zamen in hun zolderkamertje waren, „dat waren toch mooie dingen. Ik wou wel graag weten, of ik er iets van zal kunnen koopen. Gij hebt al lang gediend, Leentje, hebt gij van al dat moois al iets gekocht?”

„Ik heb wel wat beters met mijn geld te doen,” antwoordde Leentje, „en koop zulke dingen niet. Maar ik heb iets, dat gij wel heel mooi zult vinden, denk ik. Ik heb het van iemand gekregen.”

„O, laat mij het eens zien,” riep Marietje! Leentje opende haar zwarte kist, die voor het raam stond en haalde een doosje voor den dag, waar een voorwerp in was, dat bij het licht der kaars heel prachtig schitterde. Het was een vergulde speld en oorringen, met groene steentjes versierd, die in Marietjes oogen niet minder kostbaar schenen dan de schoonste diamanten. Haar bewondering van Leentjes kostbaar kleinood was dus zeer oprecht en deed hare vriendin genoegen.

„Nu,” zeide zij, „dat mag een geschenk heeten. Ik

heb slechts eens een geschenk gekregen en dat was vóór mijn vertrek van buiten."

"Wat was dat dan?" vroeg Leentje.

"Een boekenlegger," antwoordde Marietje. Leentje begon te lachen.

"Lach er niet om," zeide Marietje, "dan zal ik het je wijzen. Ik ben benieuwd, of gij weten zult, wat de woorden beteekenen." Marietje haalde nu haar geschenk voor den dag en toonde het aan Leentje. "Ik weet wel," zeide zij, "wat er op staat. Het meisje, dat het mij gegeven heeft, heeft het mij gezegd en ik heb het onthouden."

"Wat? kun je dan zelf niet lezen?" vroeg Leentje.

Marietje keek een weinig beschaamd voor zich. "Nee," zeide zij, "bij ons buiten zijn er veel menschen, die het niet kunnen. Vader kan echter wel lezen en hij had mij beloofd het mij van den winter te leeren; maar toen zijn wij verhuisd en zoo is er niets van gekomen. "Ik kan het je wel leeren," zeide Leentje, "ik heb een spel- en leesboekje, waar een A-B-C in staat en daar kan ik je uit leeren."

"O, hoe heerlijk," riep Marietje uit. "Ik hoopte wel, dat ik in de stad op een of andere manier zou leeren lezen, en de letters ken ik al." "Nu," zeide Leentje, "dan zal je wel spoedig woordjes en volzinnen kunnen lezen. Gij moet maar, als je een beetje verder bent, met den Bijbel beginnen, dat is gemakkelijker dan een ander boek."

"Den Bijbel?" zeide Marietje, "daar weet ik ook

niet veel van, maar ik zou er wel graag wat van weten. Ik geloof niet, dat er bij ons thuis een Bijbel was."

"Ik heb er een," zeide Leentje, "hij heeft mijn zusje toebehoord. En daar gij een beetje op haar lijkt, moogt gij er wel eens in lezen, indien gij er lust in hebt."

"Weet gij wat ik wou?" zeide Marietje heel ernstig. "Ik wou, dat ik waarlijk uw zusje was. Ik heb niemand om lief te hebben, want vader komt nooit naar mij omzien."

"Arme ziel!" zeide Leentje vriendelijk. "Misschien kan hij nu niet komen en zal hij het later wel eens doen. Je hebt het hier zoo slecht niet."

"Neen," zeide Marietje, "dat is wel mogelijk. Maar gedurig komt toch bij mij de gedachte op, hoe verschillend alles was, vóór moeder gestorven is. Vader en moeder hadden geen andere kinderen, en als ik ziek was of pijn had, dan was moeder zoo ongerust en verzorgde mij zoo teeder. Maar de juffrouw geeft niets om ons.

"O neen," zeide Leentje, "als zij maar geld verdient, is het haar om het even of wij ziek of gezond zijn. Maar haal nu uw geschenk maar voor den dag."

Marietje haalde het pakje en bracht de boekenlegger uit het witte papier te voorschijn. "Ik weet," zeide zij, "wat er opstaat. Het is *„Komt tot Mij,*" niet waar? Maar ik zou zoo graag weten, wie dat gezegd heeft."

„Wel, kind, weet je dat niet,” zeide Leentje verwonderd. „Dat staat in den Bijbel. Ik denk, dat God het gezegd heeft.”

„God?” zeide Marietje. „God is immers in den hemel. Hoe is dat mogelijk?”

„Hoe, wil je nu dat ik je dat vertel,” zeide Leentje haastig. „Ik ben immers geen dominee.

„Neen, maar je kunt er mij toch wel *wat* van zeggen. Ik ben zoo verlangend om wat meer over die woorden te hooren. Waarom zou God zeggen, dat wij tot Hem moeten komen?”

„Wat ben jij vervelend,” zeide Leentje, „mijn schooljuffrouw zeide ons, dat wij tot Hem moesten gaan om zalig te worden; maar nu wil ik er niets meer van hooren.” Leentje begon de kamer op te redderen en draaide Marietje den rug toe. Marietje had echter grooten lust er nog meer van te hooren. Hoe droevig, niet waar, dat er niemand was, die haar van den Heer Jezus kon vertellen, haar kon zeggen, dat de Heiland gezegd heeft: „Komt tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt en Ik zal u ruste geven.” Hoe droevig was het, dat daar zij haren aardschen vader miste, zij niet de ontfermende, liefderijke armen van den hemelschen Vader had om in te rusten, en dat haar arm, verlaten hart niet een lied kon aanheffen ter eere van Hem, die ons heeft liefgehad en ons met zijn bloed gekocht heeft. Gij ziet, lieve kinderen, dat onze arme Marietje vreeselijk onkundig was en ik wed, dat een menigte kinderen, die niet half zoo oud zijn als zij, veel meer

van die dingen af weten dan zij deed. Toen de kaars uit was en zij beiden in bed lagen, zeide Marietje heel zachtjes: „Leentje! Leentje, ik wou zoo graag wat vragen”; zij wist niet, hoe zij er mee aan moest; want zij was bang haar te kwetsen. „Ik wou je maar een vraag doen en dan zal ik je met rust luten. Heeft God die woorden voor iedereen gezegd of enkel voor heel goede menschen?”

„Als iemand anders mij zulke vragen deed,” zeide Leentje, „dan zou ik ze niet beantwoorden, te meer daar ik het zelf niet weet. En ik begrijp niet recht, wat jij er mee te doen hebt. Mijn schooljuffrouw zeide, dat Hij gekomen is om het verlorene te zoeken en ik verbeeld mij niet, dat verloren menschen heel goede menschen zijn. Maar ik geloof, dat zij berouw moeten hebben en ik heb juist niet veel berouw. Wees nu stil en laat mij slapen, wij moeten morgen weer vroeg op.”

Maar Marietje kon dien nacht niet zoo spoedig in slaap komen. Zij wist, dat er een hemel en dat er een God is, die alles geschapen heeft en die heel ver weg is, daar, waar zij nooit geweest was, maar zij wist niets van de liefde van God en niemand had haar ooit iets gezegd van de liefde van God, en niemand had haar ooit iets gezegd van het leven en den dood van Hem, die, ofschoon rijk zijnde, om onzentwille arm is geworden.

Wat zou er van haar worden, dacht zij, als zij eens stierf, zooals haar moeder; maar zij trachtte die ge-

dachtte van zich af te zetten en een koude rilling ging haar over de leden, als zij om het kerkhof dacht en dat daar het groene gras zou groeien en de zon schijnen en de vogels zingen, als zij onder de aarde lag. Zij dacht er niet aan, dat dit ook kon beduiden: altoos bij den Heer te wezen, en zij besepte niet, dat Hij voor haar zou zorgen en over haar zou waken, al ware zij gestorven. Marietje begreep wel, dat indien God alleen aan goede menschen gezegd had: „*Komt tot Mij,*” dat Hij dan zeker haar niet kon bedoeld hebben. Ik ben zoo heel slecht niet, dacht zij, maar toch niet goed genoeg voor God, want God ziet en weet alles. Misschien heeft God die menschen wel bedoeld, die niet iets heel slechts gedaan hebben. Ik zou het zoo graag willen weten. Als Leentje mij er maar wat meer van wilde vertellen. Als ik het wist, zou ik het haar wel graag willen zeggen. Onze arme Marietje zuchtte diep, zij voelde zich zoo eenzaam en verlaten.

Een paar dagen later werd er aan de voordeur gescheld, terwijl Marietje in de gang bezig was eenig huiswerk te verrichten. Leentje ging juist met een blad met eten voorbij, dat zij aan een van de kostgangers moest brengen. „Ga gij de deur maar opendoen,” riep zij Marietje toe, „ik heb nu den tijd niet.”

Marietje liep naar de deur en werd beurtelings rood en bleek van aandoening, toen zij haren vader op de stoep zag staan. Zij sloeg hare armen om zijn hals en riep verheugd uit:

„O, vader, zijt gij het? Toen ik hoorde bellen dacht ik dadelijk, dat er wat goeds kwam.”

Het was nog maar de tweede maal, dat Marietje haren vader zag, sedert zij in de stad waren gekomen.

„Nu kind,” zeide hij, nadat zij een oogenblik te zamen gepraat hadden, „hoe hebt gij het hier? Het is zeker wel een goede dienst voor u en denkt gij, dat men ook over u tevreden is?”

„Ach, ja,” antwoordde Marietje, „ik geloof het wel. Als ik toch niet thuis kan zijn, is het hier even goed als elders. Ik houd veel van het andere meisje, zij helpt mij in alles voort.”

„En is de juffrouw ook goed voor u,” vroegde haar vader. „Zij bemoeit zich niet veel met mij,” antwoordde Marietje. „Leentje houdt niets van haar, maar mij is zij onverschillig. En hoe gaat het u, vader?”

„Heel slecht, kind, heel slecht,” antwoordde haar vader. „Wij zijn verkeerd aangeland. Mijn kameraads zijn reeds naar een andere plaats vertrokken; zij zeggen, dat er hier niets geen kans is om vooruit te komen.”

Er kwam opeens een heerlijke gedachte bij Marietje op.

„O vader,” riep zij uit, „als gij hier niet goed vooruit kunt komen, laat ons dan weer naar huis gaan, daar kent iedereen u en men zal u daar zeker voort-helpen. En, weet gij,” voegde zij er bij, „zij zullen zoo blij zijn, u weerom te zien, nu gij zoo lang weg zijt geweest, dat zij u zeker meer loon zullen geven.”

„Wat ben je toch een dom kind,” sprak haar va-

der eenigszins haastig. „Wat maal je toch altijd over dat naar huis gaan? Ik heb je eens voor goed gezegd, dat wij niet meer naar huis kunnen gaan en daar blijft het bij.”

Marietje zweeg, maar haar gelaat kreeg eene droevige uitdrukking en zij vraagde zacht: „Wat gaat gij nu dan doen, vader?”

„Je ziet,” antwoordde hij eenigszins aarzelend, „dat het er niet veel toe doet, af wij al in dezelfde plaats wonen; uwe juffrouw zou niet willen, dat ik hier dikwijls kwam, en als men dienstbaar is, moet men zich aan de wetten van het huis onderwerpen. Ik heb dus gedacht, dat het maar het beste zou zijn, dat ik mijn kameraads naar de andere fabrieksstad volgde. Zoodra ik genoeg geld verdiend heb, kunt gij er ook komen, dan kunnen wij misschien weder samenwonen.”

Toen hij dat zeide, keek hij voor zich op den grond, en als hij zijn dochtertje aangezien had, had hij iets op haar gelaat gelezen, dat er niet dikwijls op was; want niet alleen was zij nu bedroefd, maar bittere en booze gevoelens kwamen op in haar hart. Zij zweeg eerst en toen zeide zij: „Het kan mij niet schelen, ik geloof, vader, dat gij niets om mij geeft. Gij wordt juist als de vader van Leentje, die de oorzaak is geweest van den dood van haar zusje. En gij zoudt er niets om geven, als gij morgen hoordet, dat ik verdronken was.” Bij het uitspreken van deze woorden barstte zij in tranen uit.

„Je moet het zoo niet opnemen,” zeide haar vader,

„kom, droog je tranen af, je waart vroeger zoo verstandig en nu ben je op eens zoo kinderachtig geworden.” Gij waart ook vroeger heel anders, vader,” zeide Marietje al snikkende. „Als moeder nog leefde, dan zoudt gij het niet doen! dat weet ik zeker.” Marietje weende voort en haar vader zag verlegen voor zich heen en scheen druk bezig te zijn, met de inrichting der gang in oogenschouw te nemen. Hij had vast besloten de stad te verlaten en verbeeldde zich, dat dit het verstandigste en beste was, dat hij doen kon; maar indien hij iemand op deze wereld liefhad dan was het zijn dochttertje, en toen hij haar bittere smart zag, was hij meer bewogen, dan hij zichzelf wilde bekennen. Hij had gehoopt haar tevreden en gelukkig achter te laten. Marietje was de eerste die weer sprak, zij trachtte hare droefheid te overwinnen en zeide:

„Nu vader, als gij gaan *moet* dan moeten wij er maar niet verder over spreken. Moet ik dan maar mijn heele leven bij juffrouw Rond blijven?”

Haar vader begon te lachen. „Uw heele leven? Ik geloof, dat gij geen van beiden dat zoudt verlangen. Ik zal misschien wel spoedig terugkomen, en als je het niet goed hebt dan moet gij het maar laten weten. Wie spreekt er al van haar leven? Gij hebt nog een lang leven voor u en gij zijt zoo jong begonnen, wie weet hoe dikwijls gij nog verhuizen zult. Kou, kind, houd maar goeden moed, ik weet er genoeg, die blij zouden zijn met zoo'n goeden dienst als gij

hebt." Marietje glimlachte even, maar op een treurige wijze.

"Ik kan nu niet langer blijven," zeide hij, "dus mijn kind, ik moet u vaarwel zeggen."

Haar vader nam haar in zijn armen en kustte haar, en toen begonnen hare tranen opnieuw te vloeien.

"Och vader," snikte zij, "ik kan het waarlijk niet helpen. Gij zijt de eenige, dien ik heb en ik heb u zoo lief en het spijt mij, dat ik straks zoo boos was."

"Nu kind," zeide de vader, "er zullen wel goede dagen voor ons komen en ik zal mijn kleine Marietje niet vergeten."

Toen haar vader vertrokken was, vergat Marietje dat haar werk op haar wachtte, maar vloog zij zoo hard zij maar kon naar haar zolderkamertje, wierp zich voor haar bed neder en barstte in bittere tranen uit.

Onze arme Marietjè voelde zich vreeselijk alleen en ongelukkig, haar aardsche huis was opgebroken, haar eenigste aardsche vriend verliet haar en zij wist niet, dat er Een was die beloofd heeft zich over ons te ontfemen, ook al zouden onze aardsche ouders ons verlaten. Een, die van het Vaderhuis en de vele woningen gesproken heeft en wiens beloften ons in alle smart en nood kunnen troosten.

HOOFDSTUK IV.

HET LICHT BREEKT DOOR.

Het huis van juffrouw Rond was tamelijk groot en er kwamen dikwijls gasten, die slechts een paar dagen bleven, zoodat er vele verschillende menschen kwamen en gingen.

Marietje bemoeide zich niet veel met de gasten, want het was meer bepaald het werk van Leentje om hen in hun kamer te bedienen en naar de schel te hooren.

Nu hadden echter de grootste kamers op de eerste verdieping eenige dagen leeg gestaan en daar haar huis over het algemeen zeer gezocht was, maakte dit juffrouw Rond eenigszins ongerust. Toen er dus op een Zaterdagmorgen een rijtuig voor de deur stilhield, waar verscheidene koffers op stonden, was er één persoon in huis, die blij was het te zien, maar toen juffrouw Rond het rijtuig weer bekeek, verminderde hare vreugde; want drie kindergezichtjes kwamen voor het raam te voorschijn en een bruine krullebol zat naast den koetsier op den bok: en zij hield niets van kin-

deren in huis, die braken en bedierven alles, zeide zij, en gaven niets dan last. De dame, die met de kinderen was, zeide haar echter, dat zij niet lang dacht te blijven, en hierop besloot juffrouw Rond, ze maar als gasten aan te nemen.

Zij, die in dat rijtuig voor de deur stonden, hadden een schoon, zonnig tehuis moeten verlaten, waar al de kinderen geboren waren en waarvan zij niets dan liefelijke indrukken en herinneringen hadden; daar had de lieve, zwakke moeder van het huisgezin zich zoo gelukkig gevoeld en zij had gehoopt, dat vreedzame plekje nimmer te verlaten. Maar nu hadden zij hun geheele vermogen verloren, niet door eigen schuld, maar door het bedrog van iemand, dien zij hadden vertrouwd, en waren daarom genoodzaakt geweest die bosschen en heuvels te verlaten, waar de kinderen in gespeeld hadden en waar zij waren opgegroeid en waar zij gehoopt hadden, dat zij voor de stormen des levens nog lang bewaard zouden blijven. Zij waren er zoo verdrietig om, dat zij gevaar liepen te vergeten, dat God beter weet dan wij wat ons goed en nuttig kan zijn, en dat wij Hem de bestiering van ons lot gerust kunnen overlaten. De moeder was vol angst en vrees voor de toekomst, en na de angstige spanning der eerste dagen kwam de bevestiging van de droevige tijding en haar man zeide haar, dat het werkelijk waar was, dat zij alles verloren hadden en dat zij zouden moeten verhuizen en heel ver over de zee naar Australië gaan om daar met landontginning en veeteelt hun brood te

verdienen, en hij voegde er bemoedigend bij: „Wie weet, lieve, of wij daar niet even gelukkig zullen zijn als hier.”

Zij kon dit in het eerst niet beamen, want zij zag er vreeselijk tegen op zoo ver weg te gaan, maar zij had in de laatste tijden veel geleerd en had nu in stil geloofsvertrouwen al hare zorgen op Hem geworpen, zoodat terwijl zij nu met juffrouw Rond over de kamers stond te praten, men niet aan haar kon merken, hoe bij het verlaten van haar tehuis droefheid en angst haar hart hadden vervuld.

Marietje had dadelijk deze nieuwe gasten met belangstelling gadeslagen en was altoos blij, als zij hen mocht bedienen of onder een of ander voorwendsel in de kamer mocht komen, en dat gebeurde nog al dikwijls; want Leentje was het met juffrouw Rond ééns, dat kinderen meer last dan genoeg geven en liet aan Marietje de zorg over om de schel te beantwoorden, en daar de juffrouw de vaste overtuiging had, dat dit huisgezin weinig voordeel zou aanbrengen, bemoeide zij zich ook weinig met hen.

De kinderen Veringa vonden het nog al aardig zulk een jonge dienstbode te hebben; doch zij kon haar werk maar half doen, terwijl zij hen gadesloeg en naar hun gesprekken luisterde. Het deed haar (zonder dat zij er zich recht rekenschap van gaf) pijn te zien, hoe vroolijk en gelukkig de kinderen met elkander waren en hoe hun moeder ze liefhad en met de grootste teederheid over hen waakte.

De twee oudsten, Karel en Louise, waren vervuld

met alles wat zij doen en zien zouden in dat verre land over de zee, maar de twee jongsten Ernst en Ella, wisten alleen maar, dat zij met vader en moeder mee zouden gaan, en dat was hun genoeg.

Nu dacht Marietje bij zichzelf: 't zou ook wat moois wezen, indien die mijnheer en die dame maar weggingen en die kinderen achterlieten, en dan zuchtte zij; want had haar vader dat niet met haar gedaan? O, wat moest het heerlijk zijn een rijken mans kind te wezen.

Ernst en Ella waren eens met hunne moeder uit geweest en toen Marietje de voordeur voor hen opendeed, zag zij, dat Ernst een dun, plat plakje in de hand had, dat hij heel zorgvuldig droeg.

„Kom, Erre, mag ik het nu naar boven dragen?” vroeg Ella. „Gij weet, dat gij het van den winkel af gehad hebt.”

„Ja, maar, Elsie, je weet, dat je het toen niet hebben wildet. En nu wou ik het juist zoo graag hebben. Ik mag het toch wel houden, niet waar, Mama?”

Mevrouw Veringa antwoordde niet, maar Ella scheen zeer teleurgesteld en zeide: „Als ik geweten had, dat je het mij niet had willen geven, dan had ik het wel willen dragen.”

Ernst keek naar zijne moeder op, wyl hij voelde, dat haar blik op hem gericht was, zij boog zich tot hem neder en zeide heel zacht;

„Gij weet toch, mijn kind, Wie gezegd heeft: „Hebt gij mij lief?” en hoe wij onze liefde voor Hem moeten toonen?”

De kleine Ernst was een schaap van den Goeden Herder, hij was wel is waar dikwijls ongehoorzaam en stout, maar dat bedroefde hem dan en hij had den Heer oprecht lief en trachtte Hem te volgen en te gehoorzamen, en nu keek zijne moeder hem aan om te zien, of hij zijn eigen wil zoude opgeven of niet.

Zij behoefde niet lang te wachten. Ernst zag op het pakje neer en toen naar zijn zusje en zeide opeens vriendelijk:

„Nu goed, Ellie, draag het maar naar boven, maar zorg goed voor de koekjes.”

Toen Marietje weer in de zitkamer kwam, was het geheim van het dunne pakje opgelost, want op den schoorsteenmantel voor den spiegel stonden twee dunne kartonnen bladen, waarop iets in sierlijke blauwe en vergulde letters geschreven stond. Zij kon het echter niet lezen; want ofschoon Leentje haar een weinig onderwezen had, was zij nog niet genoeg geoefend om opeens die vreemde letters te onderscheiden en toch kwam het haar voor, dat op een van die stukken papier iets heel bekends geschreven stond. Op eens begreep zij, dat de woorden dezelfde waren, die op haar eigen boekenlegger stonden, maar hier stond nog veel meer bij dan de drie woorden, die zij zoo goed kende. Hoe gaarne zou zij willen weten, wat er nog meer bij stond; zou de jongeheer het haar willen zeggen en zou zij het hem durven vragen?

Zij zou het wel graag zeker willen weten, of die woorden precies dezelfde waren, en daar zij op het

oogenblik niets bijzonders te doen had, en er beneden niet werd gescheld, snelde zij de trap op, die haar door gewoonte niet meer zoo hoog toescheen als den eersten dag, en haalde haar schat voor den dag. Ja, waarlijk, het waren dezelfde woorden; maar wat beduidde het overige van den volzin toch? Zij was zoo in de beschouwing van dien tekst verdiept, dat zij op het zachte tapijt den lichten stap van de kleine Ella niet gewaar werd en opeens door een helder stemmetje naast haar hevig verschrikt werd.

„Waar kijk je toch naar, Marietje?” „O, juffrouw Ella,” zeide Marietje, terwijl zij schaamrood werd, „ik keek maar even naar die dingen.” — „Wat heb je daar in je hand?” vroeg Ella.

„Dat is mijn boekenlegger,” antwoordde Marietje, „en het schijnt mij, alsof de woorden precies dezelfde zijn als deze, maar hier staat nog veel meer bij. Ik zou zoo graag willen weten, wat er nog bij staat. Zoudt gij het mij ook kunnen zeggen?” „Natuurlijk,” antwoordde Ella eenigszins geraakt, „het is zoo gemakkelijk mogelijk om te lezen. Daar staat: Komt tot mij, allen die vermoeid en belast zijt en ik zal u rust geven!” Marietje luisterde met gespannen aandacht, maar de woorden werden zoo snel uitgesproken, dat zij den zin niet goed vatten kon. „Zoudt gij zoo vriendelijk willen zijn, het nog eens te zeggen, juffrouw Ella?” zeide zij.

„Hé, wat ben je vreemd,” zeide Ella. „Hadt je dat nooit meer gehoord? Och, ja wel, ik wil het

nog wel eens zeggen." En dezen keer sprak zij duidelijker en langzamer, alsof zij zelf beter begreep, dat men zulke woorden niet behoort op te rabbelen.

"Wie heeft dat gezegd?" vroegde Marietje tot haar opziende.

"Weet gij *dat* niet," zeide Ella verwonderd. "God heeft het gezegd, dat is, de Heer Jezus heeft het gezegd, toen Hij nog op aarde was." "Och," zeide Marietje met een zucht, "ik wou maar, dat Hij er nog was."

"Hé, waarom?" vroegde Ella, en zij keek daarbij het dienstmeisje verwonderd en ernstig aan, die gevoelens scheen te hebben, die zij nooit gekend had.

"Dan zou ik naar Hem toegaan," zeide Marietje.

Ella zag er verlegen uit, alsof zij niet recht wist, hoe zij hierop moest antwoorden.

"Weet ge wat," zeide zij opeens, "gij moet maar eens met Mama spreken, die zal je beter kunnen helpen dan ik. Spreek maar eens met haar of met Ernst. O, Errie," riep zij, naar hem toeloopende, "gij moet Marietje eens vertellen, wat mijn tekst beduidt. Zij weet van niets, niet waar, Marietje — gij weet immers van niets?"

"Neen, juffrouw, ik weet niet veel, maar ik heb ook van niemand iets geleerd. Ik kan toch al een beetje lezen en ik weet ook wel wat van den Bijbel."

"Hm," zeide Ella, terwijl zij gedachtenloos de kamer uitliep, "ik kan al lang lezen en gij zijt toch veel ouder dan ik."

„Wat wou je graag weten?” vroeg Ernst nu een weinig verlegen.

Ernst had den Heer Jezus oprecht lief, zijn hart had de eeuwige liefde van God met wederliefde beantwoord en hij verlangde vurig iets voor Hem te mogen doen, die hem het eerst had liefgehad.

Had hij wel eens met zijne moeder gesproken over den wensch van zijn hart om als hij een man zou zijn geworden de boodschap des heils te verkondigen en van de liefde Gods te spreken tot degenen, welke er niet van wisten en naar de verre landen te gaan, die nog in de duisternis van het heidendom verzochten, en hij had geleerd aan zichzelf te denken als aan „een dienstknecht Gods, Wiens ik ben en Wien ik dien,” en hij wist, dat dienen wilde zeggen, Hem volgen en gehoorzamen en Zijn werk doen.

„Ik weet niet recht, wat ik graag zou willen weten, jongeheer,” zeide Marietje. „Juffrouw Ella heeft mij gezegd, wat de woorden zijn.” „Gij weet,” zeide Ernst heel langzaam sprekende, „dat onze Heiland die woorden gesproken heeft en ik dacht, Marietje, dat gij misschien verlangdet tot Hem te gaan. Hij wil niets liever, dan u gelukkig te maken. Hij alleen kan u voor eeuwig in den Hemel gelukkig maken.”

„Ik zou wel graag naar den Hemel willen gaan,” zeide Marietje. „Ik heb er vannacht in mijn bed nog om gedacht. Ik heb nooit iets heel slechts gedaan.” „Dat doet er niet toe,” zeide Ernst. „Gij kunt er niet komen, als gij maar ééns iets verkeerd gedaan hebt.

Ik meen, dat gij er uit u zelf niet kunt komen."

Marietje keek hem met groote oogen aan; wat was dat verschrikkelijk! Hij was zelf misschien een heel zoete jongen, maar toch, zou hij ook nooit iets kwaads gedaan hebben?

"Ik dacht," zeide zij eindelijk, "indien ik God maar alle dagen en gedurig bad, dat Hij mij eindelijk wel zou toestaan om in den Hemel te komen.

"Och Marietje," zeide Ernst met een gelukkige uitdrukking, "je hoeft God niet zoolang te smeeken om u een plaats in den Hemel te geven, want Hij heeft er u zelf een plaats bereid."

Marietje zag er heel verwonderd en verlegen uit; die woorden luidden zoo heel anders als de vorige.

"Kent gij het Evangelie niet?" zeide Ernst. "Weet gij niet, dat God u liefheeft en u uitnodigt om in den Hemel te komen, zondig en slecht als gij zijt en dat de Heer Jezus op het kruis gestorven is, opdat zondaars zalig mochten worden. Hebt gij nooit gehoord, dat Hij op het kruis gestorven is?"

"Ja," zeide Marietje, "ik heb wel eens van het kruis gehoord. Ik herinner mij nu, dat toen wij pas in de stad waren, ik er eens een blinden man van heb hooren vertellen. Er stonden heel veel menschen rondom te luisteren en ik bleef ook een oogenblik staan, en had er wel graag wat meer van gehoord. Het was zoo akelig, maar ik dacht niet, dat ik er iets mee te maken had."

"O Marietje," zeide Ernst, terwijl zijn aangezicht van meer dan aardsche vreugde getuigde, "dat alles

heeft de Zoon van God gedragen uit liefde voor ons. Omdat God de wereld alzo liefhad, stond hij toe, dat zijn eeniggeboren Zoon aldus zou behandeld worden. God heeft u en mij en alle menschen lief, Marietje, en Hij wil niet, dat wij naar die vreeselijke plaats van smart en ellende zullen gaan en daarom heeft Hij zijn eigen Zoon voor ons gestraft.

Denk eens, hoe lief God ons moet gehad hebben om zoo iets te doen en hoe vreeselijk die straf voor den Heere Jezus moet geweest zijn. O, Marietje, als ik daaraan denk dan moet ik den Heere Jezus wel met mijn gansche hart liefhebben, en het maakt mij zoo gelukkig, dat Hij mij lief genoeg gehad heeft om in mijn plaats te sterven en dat Hij mij nu liefheeft en ik eens daar eeuwig met Hem vereenigd zal zijn."

Marietje keek Ernst aan en haar hart werd bewogen, en bij het gezicht van de vreugde, die uit zijn oogen straalde, rees de vurige wensch in haar op om dien schat te bezitten. „O, jonheer," riep zij uit, „zou Hij mij ook liefhebben? Hebt gij gezegd, dat het ook voor mij is, even goed als voor u?"

„Hoor naar hetgeen God zegt, Marietje? God heeft u en alle menschen lief, Hij, die alle menschen gemaakt heeft, kent alle menschen en weet alles van ons af. Hij zegt, dat een iegelijk, die in den Zoon gelooft, het eeuwige leven zal hebben. Weet gij wat dat is, het eeuwige leven? Dat is altoos daar zoo gelukkig mogelijk te zijn."

Deze woorden, die Marietje voor het eerst hoorde, klonken vreemd in hare ooren, toch vond de blijde

boodschap des heils weerklank in haar hart. Zou dat waar kunnen zijn? Kan *dat* waar zijn, dat de Zoon van den grooten God, die in den hemel woont, haar alzo liefhad? Zij had gedacht, dat haar eigen vader haar liefhad; maar zij had ondervonden, dat die liefde niet heel diep was, en terwijl Ernst Veringa voortging met te spreken over de liefde Gods en de vreugde die zijn hart vervulde, en van Hem sprak, die den angst en de smarten des doods vrijwillig had gedragen omook haren zondenschuld bij God te betalen, rolden, zonder dat zij het zelf wist, dikke tranen langs hare wangen.

„Waarom huilt gij, Marietje?” vroeg Ernst heel zacht. „Huilt gij van droefheid of van vreugde? Indien gij gelooft, wat God zegt, behoort gij gelukkig te zijn.”

Marietje kon niet terstond antwoorden, zij liet het hoofd hangen en hare oogen waren zoo door tranen verblind, dat zij niet zien kon. Eindelijk barstte zij in tranen los en stamelde snikkende:

„Dat is misschien alles waar voor u, mijnheer Ernst, maar ik kan niet gelooven, dat het voor mij ook zou zijn.”

„Maar Marietje, dat moogt ge niet zeggen, dat is zoo niet. God zegt, dat het voor een iegelijk is, die in Zijn Zoon gelooft. Wil je nu niet gelooven, dat God de waarheid spreekt?”

Marietje zweeg een oogenblik en zeide eindelijk: „Dan behoef ik er niet eens om te vragen, en dan behoef ik niets anders te doen dan vreeselijk blij zijn, omdat God mij liefheeft. Als het waarlijk waar is, dan kan ik niet anders dan blij zijn.”

„Het is waarlijk waar,” zeide Ernst heel zacht en ernstig. „Heb ik u Gods eigen woorden niet gezegd? God wil ook niet, dat gij iets anders doet dan blij zijn en het is ook onmogelijk, dat men niet blij is, als men Zijn woord gelooft.”

Zij hadden op die wijze een geruimen tijd te zamen gepraat zonder te bemerken hoe laat het geworden was, en Marietje had er niet aan gedacht, dat er beneden een heelen boel voor haar te doen was en het Zaterdagse werk op haar wachtte, toen zij opeens tot de werkelijkheid werd teruggebracht door de stem van Leentje, die zonder aan te kloppen de kamer kwam binnenstuiven. „Heb ik van mijn leven,” riep zij uit, „als ik je niet door het heele huis gezocht heb en moet ik je nu hier vinden? De juffrouw weet geen raad met al wat er te doen is en ik ook niet, en jij staat hier op je gemak te praten, en 't is ook wat moois. „Knor maar niet op Marietje,” zeide Ernst, „'t is mijn schuld, dat ze gepraat heeft en ik verzeker je, dat het geen verloren tijd is geweest.” Ernst sprak zoo vriendelijk en had zoo iets liefs, dat Leentje niet lang boos kon blijven.

„Wacht even, Marietje,” zeide Ernst, „ik zou wel graag nog eens met je spreken. 't Is morgen Zondag. Zou je morgenmiddag nog eens kunnen komen, als al de anderen uit zijn.” „Ik geloof het wel,” antwoordde Marietje, „ik zal mijn best doen. Ik dank u vriendelijk, mijnheer Ernst, maar nu moet ik weg.”

„Wat ben je toch een raar schepsel, Marietje,” zeide

Leentje, toen zij samen op de trap waren, „je tijd te verliezen om met een jongeheer te praten. Hij zal er niet om geven, dat je vader weg is en wat kun je hem dan hebben te vertellen.” „Daar hebben wij niet over gepraat,” zeide Marietje zacht. Zij was echter blij, dat Leentje niet nieuwsgierig scheen te zijn; want zij had nu niet kunnen spreken over hetgeen haar hart vervulde.

Het was dien Zaterdagavond heel laat, vóór al het werk gedaan was en Marietje naast Leentje te bed lag. Terwijl zij alles in huis bezorgde, en heen en weer liep, was haar hart vervuld geweest met de groote dingen die zij gehoord had, en de ernstige, gelukkige uitdrukking van haar gelaat getuigde van de blijde boodschap, die Ernst haar voor het eerst had verkondigd. Is het zoo vreemd, dat zij hiermee bezig was? Is het niet integendeel veel vreemder, dat niet iedereen er mee vervuld is en dat menschen en kinderen maar voortleven, al weten zij, dat ieder oogenblik het laatste kan zijn, zonder aan die Eeuwigheid te denken, die altijd duurt?”

God biedt zijne liefde en genade een ieder aan, Hij wil aan allen het eeuwige leven schenken, en ach, hoeveel menschen leven buiten die genade en liefde en gaan de eeuwigheid te gemoet zonder de gave aan te nemen, die hen voor goed zalig zou kunnen maken. Maar om de waarheid te kunnen zien moet de Heilige Geest onze oogen openen.

Zou zij waarlijk naar den hemel mogen gaan? Zou

dat waar zijn? Mijnheer Ernst had van het eeuwige leven gesproken en gezegd, dat het een vrije genadegift Gods was. Ach, dacht Marietje, ik wou, dat ik het Hem maar eens zelf kon hooren zeggen, en opeens bedacht zij, dat Hij het eens zelf gezegd had; want kon zij niet even goed afgaan op wat in Zijn woord staat dan als had zij Hem van uit het blauwe uitspansel hooren spreken: Marietje, gij moogt in den hemel komen, Ik geef u het eeuwige leven. Het maakte haar heel gelukkig, zoo eenvoudig de beloften van God waar te achten.

Maar den volgenden dag was er een angstige uitdrukking op haar gelaat en het scheen alsof de nacht al de vreugde had doen verdwijnen.

Juffrouw Rond was eenige vrienden buiten de stad gaan bezoeken en had de zorg voor het middagmaal dat 's Zondags altoos vroeger gebruikt werd dan in de week, aan de meisjes overgelaten. Toen alles opgeruimd was en de meeste menschen uitgegaan waren, zeide Leentje aan Marietje: „Marietje, je kunt nu wel wat uitgaan als je wilt. Dan ga ik vanavond uit; 't zal je goed doen eens in de lucht te gaan.” „Neen,” zeide Marietje, „ik heb toch niemand om naar toe te gaan. Ga gerust uit en vanavond ook, als je wilt.”

„Ik zeg niet neen,” antwoordde Leentje, „maar toch, kind, 't zou beter voor je zijn, als je ook eens gingt. Je zoudt althans naar het wandelpark kunnen gaan, als je niet anders wist.”

„Neen, ik meen het heusch,” zeide Marietje, „ik wou waarlijk veel liever thuis blijven.”

„Als dat zoo is, dan zal ik maar gaan,” zeide Leentje.
 „Het gebeurt zoo dikwijls niet, dat wij een vrijen dag hebben.”

Marietje wenschte niets liever dan Leentje te zien gaan, opdat zij weder eens met Ernst zou kunnen spreken.

Ernst had zijne moeder verteld, wat hij met Marietje gesproken had, hoe onkundig, maar ook hoe belangstellend zij was, en hoe zij naar de boodschap des heils geluisterd had, die voor haar zoo nieuw en hun allen zoo bekend was. Mevrouw Veringa had dus in den namiddag de andere kinderen laten uitgaan, opdat Ernst een ongestoord gesprek met Marietje zou kunnen hebben.

Hij wachtte een oogenblik en hoorde toen iemand heel zacht aan de deur tikken, en toen hij zich haastte om de deur te openen, zag hij Marietje staan. Zij had een schoon wit boezelaar voor en haar krullend haar was netjes weggekamd.

„Kom maar binnen, Marietje,” zeide Ernst, „je hoeft niet bang te zijn, iedereen is uit, en mijne moeder vindt het heel goed, dat gij hier komt.”

Marietje zag er een weinig verlegen uit, maar kwam toch binnen en toen ging Ernst den grooten bijbel van zijne moeder halen en liet haar naast zich aan tafel zitten.

„Och, mijnheer Ernst,” zeide Marietje, „ik heb zoo veel gedacht om wat gij mij verteld hebt. Ik was er in het eerst zoo blij om.”

„Nu, en ben je er dan nu niet blij om?”

„Och, ik weet het niet,” zeide Marietje, terwijl hare oogen weder vol tranen schoten. „Het lijkt al te goed en te heerlijk, en dan . . . .”

Marietje zweeg; de tranen vielen op haar Zondagschen boezelaar. „Nu, wat dan?” vroeg Ernst zacht.

„Och mijnheer Ernst, ik ben zoo slecht, vooral sedert ik in de stad gekomen ben; en ik geloof niet, dat God mij in den hemel zal laten komen, als ik niet vreeselijk mijn best doe om mij te verbeteren. Ik heb mijn best al gedaan en het heeft nog niets geholpen en nu denk ik, dat ik wel slecht zal blijven.”

„Arme Marietje,” zeide Ernst, „ik wou, dat je het maar begrijpen kon. Het is zoo eenvoudig. Luister eens.” — Ernst legde de hand op den grooten bijbel en zeide heel langzaam en ernstig:

„Je hebt groot gelijk, Marietje, te zeggen, dat je slecht bent, want dat is heel waar. Je hebt misschien allerlei kwaad gedaan, dat niemand weet dan God alleen. En het is zoo heerlijk dat God het wel weet, want Hij heeft gezegd: „door dezen Man (dat is Jezus) wordt u de vergeving der zonde verkondigd.” Is dat nu niet eenvoudig? Gij hebt de vergeving uwer zonden noodig en, voor gij het begeerdet, heeft God het reeds geschonken. Nu is het heel goed, dat gij voelt, dat gij behoort gestraft te worden, want dan zult gij zeer dankbaar zijn te hooren, dat de Heere Jezus in uwe plaats gestraft is geweest. Kunt gij dat niet zien? Marietje, denk eens over die woorden na. Jezus werd in mijn plaats gestraft.”

„Maar was het wel in *mijn* plaats, mijnheer Ernst. Weet ge het wel zeker? O, als het eens waar was!” Marietjes stem beefde; zij had een angstige uitdrukking van spanning op haar gelaat.

„Ik ben er zekerder van dan van iets anders ter wereld,” antwoordde Ernst, „omdat God het gezegd heeft. Gij denkt toch niet, dat God eene onwaarheid zou zeggen, is het wel Marietje?”

Marietje wachtte een geruimen tijd, voordat zij antwoordde; maar opeens sloeg zij de oogen op en door haar tranen heen begon haar aangezicht van vreugde te stralen, terwijl zij zeide: „Mijnheer Ernst, dan heb ik *nu* iets, dat mij voor *altoos* gelukkig kan maken. Ga ik waarlijk naar den hemel? Ben ik er zeker van? God weet *alles* en Hij weet, dat ik tot Hem gegaan ben. En ik *geloof* wat God zegt, omdat God niet liegen kan, immers *dat* te denken zou nog slechter zijn dan alle andere slechte dingen, die ik gedacht of gedaan heb, niet waar?”

„Ja, dat is het slechtste, wat men doen kan!”

Zij spraken voor een poos niet veel meer met elkander. Ernst zat bij den grooten bijbel en dankte God, die zijn woord voorspoedig had gemaakt. En in het hart van Marietje was een diepe vreugde; want zij geloofde, wat God gesproken heeft en zij nam aan, wat God haar aanbood, en wanneer men zulks doet, dan kan het wel niet anders, of het hart moet verblijd zijn.

Marietje sprak weder het eerst, maar het was, or

zij haast vergeten had, dat Ernst, of wie het ook zijn mocht, in de kamer was, terwijl zij heel zacht zeide: „Ik zou Hem zoo graag willen zien, ik zou Hem zoo graag willen danken.”

„Gij *zult* Hem eens zien en danken,” zeide Ernst.

Hierop werd een schel aan de voordeur gehoord en Marietje begreep dat het Leentje was, en dat zij haar binnen moest laten en haar helpen moest om in de verschillende kamers het theegoed gereed te zetten. Zij ging naar de deur, maar voor zij die opende, keerde zij zich om en zeide heel verlegen: „Mijnheer Ernst, mag ik . . . .”

„Nu wat wilt gij?” vroeg Ernst vriendelijk.

„Mag ik u een hand geven. Want gij weet, *gij* hebt mij van den Heer Jezus en van het eeuwige leven verteld.”

„Welzeker,” zeide Ernst, terwijl hij haar vriendelijk de hand drukte. „O Marietje,” zeide hij, „gij weet niet, hoe gelukkig ik ben, dat ik u dat heb mogen zeggen. En, Marietje, denk er goed om, wat het is, dat de Heer u geeft. Hij schenkt u de vergeving van uwe zonden en het eeuwige leven, Hij heeft zich zelve voor u gegeven en Hij heeft u lief en zal altoos over u waken en voor u zorgen. Is dat niet reden te over om, wie het ook zij, gelukkig te maken?”

HOOFDSTUK V.

HET VERHAAL VAN LEENTJE.

Er waren nu verscheidene weken voorbijgegaan sedert Thomas W. vertrokken was en hij zijn dochtertje alleen in die groote stad had achtergelaten. Zij had sedert dien tijd niets van haren vader gehoord; ook verwachtte zij geen tijding van hem; want zij had nog nooit een brief per post ontvangen en zou hem ook denkelijk niet hebben kunnen lezen. Zij dacht zeer veel aan haren vader en verlangde te weten, waar hij was, wat hij deed en hoe het met hem ging. Die gedachten hielden haar zoo hezig, dat zij somtijds door de scherpe stem van Leentje als uit een droom werd gewekt. Zij kon somtijds hare tranen niet bedwingen, als zij aan het huisje op 't land dacht en aan de stille, vreedzame dagen, die zij daar had' doorgebracht, Als zij zich nu zoo moe en afgemat voelde in die drukke, benauwde stad, dan scheen haar het lieve huisje, met zijn groene wijngaardranken, de bloemen en al dat groen, dubbel liefelijk in de herinne-

ring. Als het dan avond werd en de lampen aangestoken werden, en men nog het rumoer van een groote woelige stad in de verte hoorde, zag zij zich zelve in verbeelding voor de deur zitten om haar vader bij de schemering der ondergaande zon te zien aankomen. Zij was nu zoo druk bezig, dat zij niet meer wist, wat wachten en rusten was.

Als die gedachten bij haar opkwamen en haar treurig maakten, dan troostte zij zich door de zekerheid van de liefde van God en het vooruitzicht van dat eeuwig tehuis, dat zij eenmaal zou hebben, waar zij bij den Heer Jezus zou zijn, bij Hem, die haar zoo lief had gehad, dat Hij voor haar gestorven was. „De Heer Jezus heeft mij veel meer lief dan vader mij ooit bemind heeft,” zeide zij dan, „en o, wat zal dat heerlijk zijn bij Hem in den hemel te zijn en Hem te danken en lief te hebben.”

Zij *wist* nu, dat God haar zou toestaan in den hemel te komen en zij had begrepen dat, lang voordat zij er naar had kunnen vragen of verlangen, God haar had liefgehad en Zijnen Zoon voor haar gegeven had, dat het de vreugde van den Heere Jezus was zielen te redden en dat Hij haar ook uitnoodigde en haar voor eenwig gelukkig wilde maken. Haar hart, dat zich zoo verlaten en eenzaam had gevoeld, had nu rust en vreugde gevonden, want zij had zich aan Hem toevertrouwd, die hoe meer wij aan Hem vragen, des te meer Hij ons rijk maakt en zegent.

Vóór het vertrek van Ernst Veringa had Marietje nog

verscheidene gesprekken met hem gehad, en Ernst had haar uit het boek, dat God ons gegeven heeft, veel voorgelezen, en terwijl zij van Hem hoorde, die het land doorreisde goedgeoede, en zulke heerlijke woorden van liefde en macht gesproken heeft, beantwoordde haar hart die met eene oprechte wederliefde en sprong in haar op van vreugde bij de gedachte, dat de algoede, wijze en almachtige God haar Heer was, en dat de dierbare Heiland alles van haar wist en beloofd had altoos voor haar te zorgen.

Nu was Ernst echter vertrokken en Marietje voelde het gemis van haren jongen leermeester zeer. De vader van het huisgezin was den avond voor hun vertrek te huis gekomen en Marietje had hem binnengelaten en de deur van de zitkamer voor hem opengedaan. Toen zij zag, hoe al de kinderen naar hem toeliepen om hem te omhelzen, voelde Marietje, dat haar hart als toegeknepen werd, en toen zij 'savonds het theewater binnenbracht en den vader zag zitten met al de kinderen rondom zich en de kleine Ella op zijn schoot, toen zuchtte zij en dacht, dat die menschen wel overal gelukkig moesten zijn; want zij hadden elkander liefen behoeften niet van elkaar te gaan. Zij waren nu op zee, het schip zou nog door vele golven en stroomen heen, zich een weg moeten banen, vóór het hen bracht tot het zonnige land, dat voortaan hun te huis moest zijn. Niet lang nadat de Veringa's vertrokken en hunne kamers weder door nieuwe gasten ingenomen waren, deed Marietje de deur voor den postbeambte

open en bracht als naar gewoonte de brieven bij juffrouw Rond. Deze keek ze even na en gaf er een aan Marietje, die niet recht begreep, wat zij bedoelde.

„Neem hem dan aan, kind,” zeide juffrouw Rond, terwijl zij hem haar toestak.

„Waar moet ik hem brengen, juffrouw,” vroeg Marietje.

„Bringen? Breng hem waar je wilt,” antwoordde de juffrouw; maar Marietje had nog niet begrepen, dat de brief voor haar was.

„Zie je niet, dat de brief voor je zelf is, gij heet immers Marietje W. Het adres is duidelijk genoeg en ik zie met genoegen, dat mijn naam ook goed gespeld is en het nummer van het huis ook uitkomt.”

Een *brief* voor haar. Marietje kon het nauwelijks gelooven, maar was opgetogen van blijdschap. Het kon van niemand anders zijn dan van haren vader, en als Thomas W. de vreugde van zijn kind gezien had, dan ware hij rijkelijk voor de moeite beloond geweest, die de brief hem gekost had. „O, Leentje, Leentje!” riep Marietje, terwijl zij haastig de trappen afsnelde en haast tegen Leentje aanviel die er afkwam. „Wat denkt ge wel? Ik heb een brief van vader gekregen, ik heb hem hier in mijn hand. Had ik dat geweten, toen ik vanmorgen opstond, dan had ik mij veel gelukkiger gevoeld.”

„Nu,” zeide Leentje glimlachend, „wat heb je aan een brief, als je hem niet eens kunt lezen.”

„O, maar je bent zulk een goede ziel, je zult hem

mij wel voorlezen, daar reken ik op. Och toe, Leentje, lees hem eens. Zou er nu nog tijd voor zijn?"

"Och, ik kan er den tijd wel voor maken," zeide Leentje, dat is minder."

De brief van Thomas W. was niet bijzonder opgeruimd. Hij meldde veel dingen, die hem niet bevielen, en van slechts zeer weinig goede dingen; hij sprak veel van de slechte tijden en geringe loonen, en hij eindigde met deze woorden: „Ik wenschte maar, dat ik weer in mijn oude huisje was. Wij hadden maar niet moeten verhuizen, en ik denk er dikwijls over, er maar weer naar toe te gaan.” „Weet je wat Marietje,” zeide Leentje, toen zij den brief geëindigd had, „uw vader heeft een wispelturigen, ontevreden aard en die menschen kan men het nooit naar den zin maken.”

„Hij is mijn vader,” antwoordde Marietje zacht.

„Ik ben benieuwd, waar mijn vader is,” zeide Leentje na een oogenblik stilzwijgens.

„Weet gij niet waar hij is?” vroegde Marietje verwonderd.

„Neen, en het kan mij ook niet veel schelen,” en alsof zij wenschte van het onderwerp af te stappen zeide zij opeens:

„Marietje, je moet toch beter met het leeren lezen vooruitkomen. Er komt zoo weinig van, en gij dient het toch te kunnen. Wij zullen er dus wat op moeten bedenken. Wat zoudt gij er van zeggen, als we iederen dag een kwartier vroeger opstonden en dan vóór het

andere werk het leesboek opnamen. Dan zoudt gij er spoedig achter zijn."

"Ik verlang zeer zelf te kunnen lezen", zeide Marietje, "en ik heb er nu nog een reden voor, die ik vroeger niet had."

"Welke reden?" vroegde Leentje.

Marietje aarzelde om te antwoordden; want zij dacht, dat Leentje haar zou uitlachen, maar zij zeide toch: "ik wou iederen dag in den Bijbel kunnen lezen."

Waar zou dat voor moeten dienen?" vroegde Leentje. "Ik geloof waarlijk, Marietje, dat je fijn wordt."

"Daar weet ik niets af," zeide Marietje, "wat is dat fijn te zijn?"

"Alsof je dat niet net zoo goed wist als ik. Maar ik wil het je daarom nog wel eens zeggen: fijn zijn is je eigen veel beter te vinden dan alle andere menschen, en altijd met een lang ongelukkig gezicht rond te loopen."

"Nu, dan ben ik niet fijn," zeide Marietje, "want ik weet dat ik volstrekt niets beter ben dan iemand anders, en ik geloof ook niet dat ik er zoo heel ongelukkig uitzie. Maar als je meent dat ik een Christen ben, Leentje, dan heb je gelijk, want dat ben ik."

"Zoo," zeide Leentje, "ben jij een Christen? en dan ben ik zeker een heidin, niet waar?"

Marietje kon niet antwoordden; zij keek Leentje met hare groote oogen aan, zoodat hare vriendin geene woorden noodig had om te weten wat er in haar hart omging. Marietje had veel aan Leentje gedacht en was over haar bezorgd. Zij had haar mededienstmeisje lief,

die zoo goed voor haar geweest was, toen zij zich zoo alleen en verlaten gevoeld had, en nu, daar ze zelf zoo gelukkig was, omdat zij in Gods woorden en beloften geloofde, had zij dikwijls gewenscht en gebeden, dat Leentje dezelfde vreugde mocht genieten. De oogenblikken, die zij met Ernst doorgebracht had, waren niet verloren geweest, zij had een goed geheugen en de teksten, welke hij haar verscheidene malen had voorgezegd, wist zij prompt van buiten. Zij wist, dat God gezegd heeft, dat diegenen die weigeren naar zijne stem te luisteren en zijne liefde en genade niet willen aannemen, eeuwig ongelukkig zullen zijn en dan dacht zij aan haren vader, aan Leentje en aan anderen die zij kende, en was over hen bezorgd; want zij wist heel goed, dat zij den Heiland, die haar zelf zoo dierbaar was, niet kenden en liefhadden. Marietje *oordeelde* ze daarom niet; maar zij zou zoo gaarne hebben willen weten, dat zij dezelfde hoop hadden en ook op weg waren naar dat Vaderhuis, waar alles rust en vrede en vreugde is. Marietje kon niet begrijpen, dat er menschen kunnen zijn die er van gehoord hebben en er nochtans geen acht op slaan. Marietje kwam nu heel dicht bij Leentje en zeide, terwijl de tranen in hare oogen blonken: „Och, Leentje, *wat* zijt gij? Ik wensch zoo, dat gij een Christin waart.”

„Spaar je de moeite maar,” zeide Leentje, „want dat ben ik niet en zal het wel nooit worden.”

„Ach, Leentje, dan kun je ook nooit gelukkig zijn. Gij weet toch wel, dat het niet veel baat naar aardsch

geluk te streven; want denkelijk komt er nooit iets van, en al komt het, dan gaat het ook weer voorbij."

"Ach, bemoei je maar met je eigen zaken en sta niet zoo te preeken," antwoordde Leentje kortaf, en op hetzelfde oogenblik hoorde men de schel in de kamer van de Juffrouw hard gaan, waardoor men kon merken, dat zij ontevreden was over de afwezigheid van hare beide dienstboden. Leentje maakte een ongeduldige beweging met de schouders en zeide: "Ik heb nog nooit zulk schellen gehoord. Nu, Marietje, je hebt gelijk, er is hier niet veel om aan te hechten."

Marietje had enkel den tijd om hare hand op den schouder van Leentje te leggen en haar met teederheid aan te zien. "Ach, Leentje," zeide zij, "waart gij maar een Christin. Laat al die dingen, die je hier gelukkig maken, maar varen, de Heer Jezus kan je zoo oneindig meer geven en het is zoo heerlijk om aan Hem en aan den hemel te denken.

Leentje lachte en zeide spottend: "De dingen die *mij* gelukkig maken; ik zou wel eens willen weten, wat dat voor dingen zijn. Ik zeg je, kind, dat zoo iets niet bestaat."

Arme Leentje! Zij had een ongelukkige jeugd gehad en haar hart was er door verbitterd en verhard. Zij had haar hart voor den waren troost gesloten en hare oogen waren door ongeloof verblind, zoodat de liefde en ontferming van den Heer haar volstrekt geen goed deden. Zij had, indien zij het geweten had, den dichter kunnen nazeggen:

Allen valt mij bitter tegen,
Niets bevredigt mijn gemoed.

Maar zij had het einde er niet van begrepen:

God alleen schenkt ons een zegen,
Hij alleen is groot en goed.

Zij was dus hard, stug en onvriendelijk en sprak met bitterheid van hen, die zeiden, dat zij Christenen waren.

Maar toen zij dien avond boven kwamen, opende zij haar hart voor Marietje, en liet zij haar de onrust en kwelling van binnen eenigszins zien.

Leentje was dien geheelen dag stugger en onvriendelijker dan ooit geweest, en ofschoon juffrouw Rond over het algemeen niet lastig was en dikwijls ter wille van den vrede meer van hare dienstboden verdroeg dan wel bij vele andere vrouwen het geval is, werd zij eindelijk ook boos en zeide zij aan Leentje, dat, indien zij zich zoo gedroeg, zij beter deed een anderen dienst te zoeken, en hierop werd Leentje heel brutaal en antwoordde, dat zij geen week, ja zelfs geen dag langer in huis wilde blijven.

Juffrouw Rond en Leentje waren beiden driftig en Leentje sloeg de deur achter zich toe en snelde naar het zolderkamertje, waar Marietje ook zoo menigen traan gestort had. Toen zij echter wat bedaard was, voelde zij weinig lust hare bedreiging ten uitvoer te brengen en zij begreep ook wel, dat juffrouw Rond

haar niet zou dwingen dien avond nog te vertrekken, daar het haar te zeer onthanden zou, zoo opeens een harer dienstboden te missen.

Toen Marietje dien avond boven kwam, was de deur van haar kamertje gesloten. Zij klopte aan, zij probeerde de kruk om te draaien, maar tevergeefs, toen riep zij:

„Leentje! hoort gij mij niet, doe als het u belieft de deur open.”

Leentje antwoordde niet, maar men hoorde den sleutel in het slot omdraaien en toen Marietje binnenkwam, stond Leentje voor het open venster en draaide haar den rug toe. Marietje kon de uitdrukking van haar gelaat niet zien, maar zij begreep wel, dat zij nog heel ontstemd was en de storm van binnen nog woedde, en zoo bleven zij een oogenblik zwijgend staan. Eindelijk zeide Marietje: „De juffrouw was heel boos, Leentje!”

„Boos?” zeide Leentje, „nu, dat zal waar wezen, en ik ben ook boos geweest en niet weinig. En wil je nu weten, wiens schuld het is, dat ik zoo ben aangegaan.”

„Ik dacht,” zeide Marietje heel zacht, „dat het uw eigen schuld was, Leentje!”

„Nu, dat heb je mis,” zeide Leentje, „het was van niemand anders de schuld dan van jou!”

„Mijn schuld?” vroeg Marietje verbaasd, *mijn* schuld, Leentje?”

Leentje scheen op dat oogenblik geen lust te hebben om er nog meer over te zeggen en de arme

Marietje begreep er niets van, en stond bedroefd en verlegen te kijken. Zij begreep niet, dat de onrust en bitterheid van binnen, die harde woorden aan Leentje ingaf, en zag volstrekt niet in, dat zij zelf aanleiding had gegeven tot hare ongepaste woorden. Leentje draaide zich ineens om en zeide: „Wat sta je nu te huilen, kind? ik heb niet gezegd dat je kwaad gedaan hebt.”

Marietje begon er iets van te verstaan en vraagde haar: „Wat heb je dan gemeend, Leentje?”

„Nu, dan zal ik je zeggen wat ik gemeend heb,” zeide Leentje met heftigheid, „ik meen, dat alles is gekomen door hetgeen gij mij van morgen gezegd hebt. Gij hebt mij doen denken aan *datgene*, waar ik niet aan denken *wil*. Gij zegt dat gij gelukkig zijt en dat *hier* ons niets waarlijk gelukkig kan maken. Waarom moet *gij* gelukkig zijn, en ik niet, ik nooit?”

Terwijl zij deze woorden sprak, liep zij haastig de kamer op en neer, maar eindelijk ging zij zitten en leunde voorover op de tafel, terwijl zij haar hoofd in hare handen verborg.

Marietje wist niet recht, wat zij doen moest, zij was wel een beetje bang voor Leentje en vreesde haar weer aan den gang te maken. Toch kwam zij naast haar, sloeg hare armen om haren hals, en zeide: „Arme Leentje, wat zijt gij ongelukkig?” Daar kwam een diepe zucht, en uit 's harten diepsten grond de woorden: „Ja, God weet hoe gelukkig ik ben.”

„En God wil u gelukkig maken,” fluisterde Marietje hierop.

„Ach, Marietje, zeg dat toch niet; ik kan het niet hooren, och, Marietje! Marietje!”

Leentje begon zoo bitter te schreien en te snikken, dat Marietje niet wist wat zij met haar beginnen moest. Zij had zelf een zeer gevoelig hart, maar zulk een inwendigen storm had zij nog nooit bijgewoond.

„Ik heb ook eens beproefd een Christin te worden, en ik dacht, dat ik er een was. Maar het was niet waar, het was niet waar!”

Het snikken en kermen werd nu zoo hevig, dat het niet mogelijk was tusschenbeide te komen; doch toen zij er eindelijk moe van werd, ging zij op den grond zitten, leunde met haar hoofd tegen den schouder van Marietje en zeide: Ik heb *honger* en er is niets te eten.”

Marietje had kunnen antwoorden: „Hongerigen heeft Hij met goederen vervuld” of: „Zalig zijn zij die honger en dorsten naar de gerechtigheid,” maar ofschoon zij het *voelde*, wist zij de woorden niet en zeide dus niets. Leentje richtte eindelijk haar hoofd op, en terwijl zij het verwarde zwarte haar van haar bleek gezicht streek, keek zij Marietje vragend en droevig aan en vraagde eindelijk: „Wat is het toch een Christin te zijn?”

„Is het niet, alles te gelooven wat God zegt?” zeide Marietje.

„Neen, Marietje, dat is het niet alleen. Het is deugdzaam te zijn. Men moet allerhande dingen daar men van houdt opgeven, men moet *berouw* hebben,” voegde zij er met nadruk bij.

Marietje dacht een oogenblik na en antwoordde toen: „Ik geloof, dat als wij geleerd hebben den Heere Jezus lief te hebben, wij Hem ook gaarne gehoorzamen, en doen wat Hij beveelt, als wij namelijk begrijpen, dat Hij ons liefheeft en wij alles aan Hem verschuldigd zijn.”

„Ja, Marietje,” zeide Leentje met een nauwelijks zichtbaar glimlachje, „zoo doet gij, want ik heb u stilletjes bespied.”

Hoe gelukkig was Marietje, toen zij dat hoorde! Zij zeide eenvoudig: „ik tracht er naar . . .” maar toen herinnerde zij zich opeens, dat Leentje nog zoo ongelukkig was en voegde er bij: „Ik weet ook niet heel veel af van *berouw* hebben.” „Het beduidt,” zeide Leentje, „dat men heel bedroefd moet wezen, omdat men gezondigd heeft. En dat ben ik niet, ik ben niet bedroefd, ik ben enkel bang. Ik geloof, dat ik er volstrekt niet om zou geven, indien ik niet wist, dat God het kwaad straft.”

Onze Marietje had nog niet veel kennis, zij kon dus Leentje niet goed begrijpen, dat *bekeering* zich naar *God keeren* beduidt.

De stokbewaarder te Filippi bekeerde zich, toen hij in den Heere Jezus geloofde, en ieder arm zondaar, die zooals hij is, met al zijne zonde, ellende en zorgen, belast en vermoeid tot den Heer komt, heeft inderdaad *berouw*; want hij heeft den weg des verderfs verlaten om zich tot den levenden God te wenden. En als hij dan God leert kennen en ziet, hoe Hij hem, niettegen-

staande zijne zonde en tegenstand heeft liefgehad, dan moet zijn hart wel versmelten en dan zal hij wel gedrongen worden om die dingen, welke God verboden heeft, te vermijden en dat te doen, wat Hij goedkeurt en geboden heeft.

„Marietje!” zeide Leentje na een oogenblik stilzwijgens: „ik heb het eens geprobeerd. Ik ben eens ziek geweest en toen heb ik mij verbeeld, dat ik een Christin geworden was. Maar ik heb spoedig gezien, dat het niet waar was. Ik zal het je vertellen. Lang geleden, o zoo vreeselijk lang geleden,” zeide zij met een diepen zucht en iets in haar oogen, alsof zij naar een ver, bijna verdwenen vershiet zag, „lang geleden was ik een vroolijk, wild meisje, omtrent zoo oud als gij nu zijt, en ik leefde met mijn zusje en mijn broertje Tommie. Vader was ook thuis en hij was dikwijls dronken; maar ik lette er niet veel op. Mijn zusje trok het zich vreeselijk aan en tobde er dag en nacht over, maar Tom werkte voor ons en bracht ons trouw zijn weekgeld, en daar wij zodoende genoeg hadden, bezwaarde mij het gedrag van vader niet.

Ons huisje stond dicht aan de zee. Je hebt nooit de zee gezien en kunt er u ook geen denkkeeld van vormen en ik kan het u ook niet vertellen. Je moet het zien om te begrijpen wat het is. Tom had met een kameraad samen een schuit en soms bleef hij dagen achtereen uit om te visschen. Hij ging somtijds voor dag en dauw heen en dan stond ik op om hem naar de boot te brengen. Wij gingen dan samen de duinen

over, totdat wij aan de hoogste kruin kwamen, en daar lag dan de zee voor ons, en het woei er soms zoo hard, dat je moeite hadt om op je beenen te blijven staan. Zoo iets voel je hier nooit in de stad, maar daar bij de zee is alles zoo wild en onstuimig, en als het hard waait, dan heeft men lust om er hard tegen in te loopen, en als de zon dan ook schijnt, ziet er alles vroolijk en liefelijk uit. Tom en ik hielden elkander bij de hand en liepen dan zoo hard, totdat wij niet meer konden en dan gingen wij tot vlak aan de zee, en als ik dan Tom toeriep, dat ik niet meer voort kon, was het bruisen der golven en het loeien van den wind zoo sterk, dat wij elkander niet verstonden.

Ik was toen heel gelukkig en ik dacht niet anders dan dat het altoos zoo voort zou gaan en misschien alles nog wel beter zou worden. De toekomst lachte mij toe. Ik dacht er somtijds aan en sprak er met Jansje over, hoe wij het zouden aanleggen, als wij ouder geworden waren en hoe Tom voor ons zou zorgen en den kost voor ons zou verdienen. Ik zou niet kunnen zeggen van wie van beiden ik het meest hield, want ik had noch Tom, noch Jansje meer kunnen liefhebben dan ik deed. Als ik echter somtijds met Jansje sprak van wat wij in het vervolg zouden doen, antwoordde zij niet, maar glimlachte, en soms zeide zij ook wel, dat zij dacht, dat zij niet lang zou leven, en dat zij naar den hemel zou gaan en zij sprak over die dingen net als gij nu doet, en zeide mij, dat ik maar niet te bedroefd moest zijn, als zij er niet meer

zou wezen. Ik wilde het niet gelooven, voor ik zag dat het *waar* was, en ten laatste zag ik dat zij stervende was, en nog sloot ik er mijn oogen voor, tot dat zij stijf en koud voor mij lag en niet meer ontwaken kon. Zij is op een plaats begraven, waar men de zee en den wind kan hooren . . . . Ik zie het alles voor mijn oogen en ik kan den wind hooren loeien en huilen, alsof hij boos of in angst was. Maar ik kan u de plek, waar Tom ligt, niet voorstellen, want hij is onder de golven bedolven. O, ik wou, dat ik er ook maar was. Nadat wij samen in de diepte verdwenen waren, en zij mij opgevischt hadden en thuis brachten, denkende, dat ook ik verdronken was, heb ik dikwijls gewenscht, dat het maar waar was geweest, en dat ik Tom niet overleefd had.

Ik heb nooit precies geweten, hoe het gebeurd is en ik weet het ook maar liever niet. Mij heugt de morgen nog goed: wij waren naar gewoonte samen naar de boot gegaan en zagen, dat de golven met een geelachtig wit schuim bedekt waren, en dat de meeuwen, die rusteloos heen en weder vlogen, zilverwit tegen de grijze lucht afstaken; en toen zeide Tom, dat hij de boot dien dag voor hem alleen had en dat, indien ik lust had, hij mij een eindje mee zou nemen en weer terug zou brengen. Ik vond het huis zoo treurig en eenzaam, dat ik zijn aanbod gaarne aannam en wij gingen een goed eind ver en zaten te praten, zoodat wij nauwelijks merkten, dat wij zoo ver gegaan waren. Ik kan mij niet goed meer herinneren,

wat er toen gebeurd is; wel weet ik, dat de lucht zoo zwart als inkt werd en de golven op groote groene bergen geleken. Ik werd erg angstig en hield Tom vast, maar hij lachte en zeide, dat er volstrekt geen gevaar was. Er was echter groot gevaar en wij sloegen om en Tom ging naar de diepte en kwam nooit meer te voorschijn, terwijl ik door een andere boot gered werd. Ik wou maar, dat ze mij hadden laten liggen, want ik zal noch Jansje noch Tom weerom zien.

Ik ben naderhand heel erg ziek geweest, zoo ziek, dat men vreesde, dat ik zou sterven, en naderhand dacht men zeker, dat ik wel de tering of zoo iets zou krijgen. Toen ik zoo zwak daar nederlag, kreeg ik soms wel bezoek van eene dame, die met mij kwam spreken en bidden, en ik verbeeldde mij, dat ik een Christin werd en dat, als ik weder wel zou worden, ik dan heel anders als vroeger zou zijn. Ik was echter niets veranderd. Den eersten den besten keer, dat ik op de been was, ben ik tegen een ander meisje driftig geworden en ik kreeg van lieverlede weer al de oude, slechte gevoelens terug. Ik was brutaal tegen vader en eindelijk zeide hij, dat hij niet begeerde mij langer thuis te houden, en toen heb ik van een dienst in de stad gehoord en ben zodoende hier gekomen.

Ik heb toen wel duidelijk gemerkt, dat ik geen Christin was, och, ik heb er toch waarlijk mijn best voor gedaan. Maar ik heb geen berouw en ik kon mij zelf niet beduiden, dat het anders was. Ik had ook al die gevoelens niet, die men hebben moet, als men

een Christen is, dient men heel gelukkig te zijn en te voelen, dat de zonden vergeven zijn, dit gevoelde ik niet. Ik heb zoo lang geprobeerd om de rechte stemming te krijgen, dat ik er moe van werd en eindelijk heb ik het opgegeven. Ik herinner mij, dat ik soms weenen moest, als ik anderen hoorde zingen van den Heer Jezus en hoe zoet Zijn naam in hunne ooren klonk; want voor mij was die Naam niet zoet, en nu hebt ge mij vanavond weer aan den gang gebracht en mij weer doen voelen alles wat mij ontbreekt. Och, Marietje," vervolgde Leentje met een diepen zucht, „kon ik maar zeggen, dat ik een Christin was, wist ik maar, dat mijne zonden vergeven waren."

„Och, Leentje," antwoordde Marietje, terwijl zij hare vriendin ombelsde en de tranen haar langs de wangen liepen, „dat wou ik ook. Ik weet niet, hoe het komt, maar ik denk niet zoo veel aan wat ik voel. Ik weet, dat mijne zonden vergeven zijn, omdat God het zegt."

„God zegt het niet aan mij," zeide Leentje mistroestig.

„Welzeker," antwoordde Marietje, „dat doet Hij wel, als gij slechts in den Heer Jezus gelooft."

„Nu, dan geloof ik niet," zeide Leentje. „Maar waarom," zeide Marietje, „waarom zoudt ge nu niet gelooven? Gij behoeft het geen oogenblik uit te stellen. Misschien doet gij het wel? En toch zoudt gij dan gelukkig moeten zijn, dat kan niet anders. Gij weet, Leentje, dat indien gij in Hem gelooft, uwe zonden dan vergeven zijn of gij het al voelt of niet. Ik zou wel willen weten," voegde Marietje er half luid en

als tot zichzelf sprekende bij: „of iemand zou kunnen gelooven en een Christen wezen en het zelf niet weten.”

Leentje antwoordde niet en het was niet gemakkelijk haar tegen haren zin aan het praten te krijgen. Zij spraken dus ook niet meer over die dingen tot op den avond vóór haar vertrek. Want het bleef er toch bij, dat zij, ofschoon niet zoo haastig, vertrok. Zij had een inwendige onrust en wist niet, waar zij het zoeken zoude, omdat zij den vrede niet kende, dien de wereld noch geven, noch ontnemen kan.

Op den laatsten avond voor haar vertrek, wendde zij zich opeens tot Marietje, zeggende: „Je hoeft niet met mij te praten, kind, dat helpt toch niets, maar wil je mij beloven voor mij te zullen bidden?” „O ja, zeker,” riep Marietje, „dat doe ik reeds! Ach Leentje, ik vind het zoo naar, dat gij weggaat. Wat zal ik zonder u beginnen?” „O, dat zal wel losloopen,” zeide Leentje, „ge zult misschien wel een veel betere kameraad krijgen dan ik.

Leentje wendde die onverschilligheid maar voor, want het speet haar waarlijk, dat zij vertrekken ging en geen langen tijd daarna werd ook zij even gelukkig als Marietje. Zij begreep eindelijk, dat men nooit vrede of rust kan krijgen, als men op zichzelf ziet en zijn eigen gevoelens of gewaarwordingen vraagt, en zij leerde als een klein hulpbehoevend kind tot den Verlosser der wereld op te zien, die ook *haar* Verlosser werd, zij geloofde de blijde boodschap des heils en kon er zich in verheugen, dat de beloften Gods waar-

heid zijn voor allen, die Jezus Christus als hunnen Zaligmaker aangenomen hebben. Zijn er niet vele Christenen gelijk Leentje, die, ofschoon zij met hun gansche hart zeggen: Ik heb geen hoop of toevlucht buiten U, o Heer! toch met lange bedrukte gezichten door het leven gaan, omdat zij te veel aan zich zelf denken en te weinig aan Hem, die hen gelukkig wil maken. Het gevolg is dan ook, dat zij weinig vreugde hebben, en dat zij niets kunnen doen voor Hem, die hen liefgehad heeft en geen kracht hebben om aan den stroom van ongerechtigheden weerstand te bieden. Marietje miste hare vriendin zeer, en de nieuwe dienstbode, die de plaats van Leentje kwam vervullen, was ook lang zoo vriendelijk niet en ontzag het jonge, teere meisje lang zooveel niet als Leentje dit gedaan had, zoodat het dagelijksch werk van Marietje veel zwaarder werd en er niemand was, die haar den last door vriendschap of deelneming lichter maakte.

Zij was dikwijls moe en afgemat, maar zij deed haar best om haar taak te volbrengen; want haar oog was op Hem geslagen, die haar gezegd had: *„Komt tot Mij!”*

Zij werd echter hoe langer hoe zwakker, en als zij 's avonds laat naar bed kroop, dan was zij meestal te vermoeid om een verkwikkende slaap te genieten, en dan stond zij even moe op, als wanneer zij ging liggen.

Juffrouw Rond lette er niet op, dat het frissche buitenmeisje zoo mager en bleek werd, en dat hare

oogen zoo dof stonden en haar stap niet meer zoo vlug was als vroeger; indien het werk maar gedaan werd, dan was het haar onverschillig hoe hare dienstboden er uitzagen.

Marietje werd op een morgen door juffrouw Rond uitgezonden om boodschappen te doen en terwijl zij zich haastte om van den eenen winkel naar den anderen te gaan, zag zij in de verte een man aankomen, die haar heel bekend toescheen. Opeens was het haar, of zij voor de deur van haar huisje te Farenheim stond en dat het schoone landschap door de avondzon beschenen werd en zij haren vader voor het avondeten aan zag komen. Want het was werkelijk haar vader, dien zij zag, en haar hart sprong van vreugde in haar op. Zij had in lang niets van hem gehoord en zij was nog al te jong om zoo alleen te staan in de wereld, zonder iemand die voor haar zorgde of om haar gaf, zoodat hare oogen van vreugde straalden, terwijl zij hem te gemoet snelde. Hij scheen haar echter niet te herkennen en wilde voorbijloopen, toen zij hem staande hield, vroolijk uitroepende:

„Vader! ziet ge mij niet? Ik ben het, Marietje!”

„Wel kind, ben je het waarlijk! Wat scheelt er aan, lieveling, je bent zoo bleek als een doek en zoo mager als een hout.”

Marietje vergat, dat ze in een drukke straat was, dat juffrouw Rond haar had bevolen spoedig thuis te komen en dat al het huiswerk op haar wachtte, zij vergat *alles* in de vreugde van de ontmoeting met

haren vader. Het was zulk een heerlijke gewaarwording te zien, dat iemand om haar gaf, dat zij in tranen losbarstte; de verrassing was voor haar verzwakt gestel te groot geweest, maar zij stamelde zoo goed als zij kon: „Ik ben zoo blij, vader, ik huil enkel, omdat ik zoo blij ben, en omdat iemand mij lieveling noemt.”

Thomas W. gevoelde zich niet op zijn gemak. Hij zag hoe zijn kind veranderd was, sedert zij in de stad gekomen was. Hij dacht aan het frissche kind, dat hem buiten aan de deur van zijn huisje wachtte en zijn hart begon angstig te kloppen en te vreezen, dat het misschien al te laat was en dat zij den weg van hare moeder opging.

Hij was in de stad gekomen om met haar te be- raadslagen. Hij was nu in onmin van zijn vroegere kameraads gescheiden en nu hij alles goed overdacht had, was hij tot de overtuiging gekomen, dat het beste wat een man als hij kon doen was te leven met zijn eigen kind, vooral als men zulk een goed, ver- standig kind had als het zijne.

Hij had nu werk gevonden in een stad, die lang zoo groot en bevolkt niet was, als die, welke Leentje bewoonde en dicht bij de fabriek, waar hij geplaatst was, vond men bosschen en velden, waar lieve bloemen een zoeten geur verspreidden en de vogels onge- stoord hunne nestjes konden bouwen en hun vroolijk loflied tot hunnen Schepper konden opzenden. Hij dacht er dus over om een klein huisje buiten de stad te

zoeken en dan zou het kind, dacht hij, tevreden zijn, want hij wist wel, dat zij bij juffrouw Rond zoo heel gelukkig niet was.

Hij zeide dus: „Wat zoudt gij er van zeggen Marietje, weer bij vader te komen wonen?”

„O vader,” riep Marietje uit, „meent gij het heusch? Och, zeg het niet, als gij het niet heusch meent.”

„Wel, kind, waarom zou ik het niet meenen. Ik heb er genoeg spijt van, dat ik het met die anderen geprobeerd heb. Het zijn ware deugnieten en ik verbeeld mij, dat wij het samen wel zullen vinden. Maar, Marietje, zeg mij eens, wat is er toch met je gebeurd. Ben je ziek geweest, mijn kind?”

„Ik ben niet heel goed geweest, vader,” antwoordde Marietje, „maar nu zal ik zeker heel gauw weer beter zijn.”

Juffrouw Rond vond het alles behalve prettig te hooren dat Marietje zou vertrekken. Zij had de waarde leeren kennen van een dienstbode, die bovenal den Heer kent en dient en wier oog geslagen is op Hem, wiens naam liefde is.

Onze kleine Marietje werd gelukkig weer gezond. In plaats van een arbeid boven hare krachten, van laat naar bed gaan en vroeg opstaan en van gedurig voortgedreven worden in een drukke stad, had zij nu de frissche buitenlucht en kon zij gemakkelijk de eenvoudige huishouding van haren vader waarnemen. Het was zoo heerlijk voor haar, als zij zich moe voelde, te mogen uitrusten en hare oogen, die zoo lang niet

dan huizen en straten gezien hadden, rustten met welgevallen op de bosschen en velden, die voor haar uitgestrekt lagen, zoodat zij weer frissche gevulde wangen kreeg en weer even kinderlijk en vroolijk als vroeger was. En toch was zij nu heel anders dan vroeger; zij had in den druk geleerd, dat er een vreugde is, die onder alle lijden en droefenis ons kan vertroosten en zij verlangde vurig, dat ook haar vader die zelfde genade mocht deelachtig worden. De vader van Marietje ging niet meer naar het wijnhuis, hij bleef 's avonds bij zijn dochttertje thuis en onderrichtte haar zoo goed hij kon in het lezen en schrijven, ook was er nu een Bijbel in huis, en ook hij leerde de beteekenis der woorden van Marietjes tekst:

„Komt tot Mij, gij allen, die vermoeid zijt, Ik zal u rust geven.”
